

SLOVENE C

Štev. 187. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10—12 ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 18. avgusta 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrto leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrto leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvarstva (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtva
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Italijanski katoličani.

Med tem, ko se na Nemščem pripravljajo na veliki katoliški shod — edeninpetdeseto veliko manifestacijo vseh nemških katoličanov — ko se je tudi na nemškem Češkem, v zibelki Rimu sovražnega gibanja novejših dni, vršil impozanten katoliški shod, ki je pokazal, da se tudi tam probujajo in organizirajo, — se na Italijanskem vrši čistilen proces, iz katerega utegne nastati sčasom močnejša organizacija.

»Slovenec« je že večkrat pisal o »Operi di congressi«, v kateri je bilo sredotočeno vse katoliško življenje. Razmere na Italijanskem so zaradi izjemnega položaja, v katerem so katoličani valed rimskih razmer, tako izredne, da se ni čuditi, če nastajajo v organizaciji katoličanov različna mnenja, iz katerih sledi različna taktika in slednjič prepir. Ob zadnjem prepiru, ki je nastal po shodu v Bolonji, smo takoj pisali, da je »Opera« preobsežen aparat, ki se bo moral razdružiti v posamezne organizacije in stroke, da bo mogel uspešneje delovati.

Kako naj eno društvo izvršuje vse, kar se godi v javnem življenju, in naj ima še toliko podružnic in podoborov! Od slovstva in vzgoje, od delavskih in kmečkih strokovnih organizacij do romarskih vlakov in politike je bilo vse v »Operi«, in načelnik grf Grosoli pri vsej svoji nadarjenosti ni mogel vzdržati edinstva v tem, celo Italijo obsega-jočem organizmu. Pri tem je bilo težavno tudi to, da je imela »Opera« v vsaki škofiji svoj odbor, ki je bil podrejen škofu in skupnemu načelniku cele »Opere«, ki je bil vedno laik. Pri shodih je bilo potem težavno, in če je prišlo do debat, so se italijanskemu temperamentu primerno vršile v tonu, ki slednjič ni ugajal nikomur. Odbor »Opere« je bil imenovan od papeža in je deloval v njegovem imenu. Sledajič se pa tudi vsa cer-

kev ne more identificirati s sklepi kake organizacije, zlasti, če je ta odvisna od politično tako malo izšolanih elementov, kakor se nahajajo v vrstah mladih italijanskih, si-cer dobro mislečih društev.

Tudi je razlika med različnimi italijanskimi pokrajinami tako velika, da ni mogoče uspešno delo, ako so vsa društva osnovana po enem kopitu.

»Opera« je sterila doslej to veliko delo, da je pokazala katoliškemu gibanju pravo smer v krščansko-demokratski struji. Zdaj je pa treba podrobneje dela v izvršitev te velike naloge, in zato je treba mnogo organizacij, ki se morajo samostojno razviti, da uspešneje in intenzivneje delajo.

Reforma je zato storila dvoje: Prvič je razvezala delo »Opere« tako, da ima zdaj vsaka škofija svojo organizacijo. Drugič se je pa izločilo iz nje vsako delovanje, ki ni socialno politično. Za drugo naj skrbje druge družbe. A zato, da socialno delo bolj napreduje, je papež določil, da se zdaj vsa »Opera« osredotoči na to najvažnejše delo.

Socialno delo je bilo prej v »Operi« med petimi njenimi skupinami druga skupina. Ta je že zdaj osnovala mnogo koristnih društev: V prvi vrsti stoje kreditne in gospodarske zadruge za kmečki stan. Potem slede razne obrtne zveze in delavska strokovna in izobraževalna društva. Vsajeme ne zavarovalnice proti požarom, toči, nesgodam itd., zlasti mnogoštevilne zavarovalnice za živino imajo tu svoj izvor. Delavsko varstvo prava, ljudske knjižnice itd. — to spada v delokrog te organizacije.

O tem pravi kardinal Merry del Val v okrožnici: »Krščansko ljudsko delo (ali krščanska demokracija po mislih Svete stolice), katere veliko koristin moralno potrebo je večkrat naglašal

papež Leon XIII., kakor tudi sedanjí papež, je brez dvoma silno važna zadeva. Sveti oče, kateri je imenovano krščansko ljudsko delo izročil posebno drugi skupini »Opere« pod modrim vodstvom grofa Stanislaja Medolago Albanija, priznava njegove jako ugodne uspehe in hoče, da ista ostane neizpremenjena pod istim vodstvom; on tudi namerava dati predsedniku obsežne pravice in mu daje sedaj vsa tista prava, katere je doslej izvrševal odvisno od stalnega glavnega odbora ali od predsedstva tega odbora.«

Druge določbe pa skrbje za to, da se ohrani duh katoliške enote v vseh teh raznih društvih, zlasti da ne pridejo v nasprotje s škofi in da se ne vrinejo kot ljudski tribuni ljudje, kateri bi izkušali celo gibanje spraviti v škodljiv tir.

Sedaj imajo torej italijanski katoličani priložnost, da z »ljudskim delom« ustvarijo organizacijo, v kateri bi mogli dvigniti gospodarski in kulturni položaj italijanskega ljudstva ter ga vzgojiti za večje naloge. Najbolj je treba vzgoje in pouka; saj se je to pri »Operi« sami videlo, da je na Italijanskem še mnogo ljudi, ki se morajo pred vsem učiti političnega alfabeta.

Liberalni listi so seveda, ne da bi prečitali okrožnico kardinala Merry del Vala, temu koraku papeževe vlade podtikali najnespametnejše namene. Eden najbolj neumnih je bil seveda »Slov. Narod«, kakor vedno; ta je naznanil, da je »papež krščanski demokraciji vrat zavlil«. Kaj je na tem, smo pač zgoraj dovolj jasno povedali.

Tudi v Italiji mora pa prodreti prepričanje, da se socialne stranke dandanes ne dajo dekretirati z imenovanjem odborov, ampak da rastejo in se razvijajo le z ljudskim delom. In tako ljudsko delo priporoča sveti oče ter pravi, da je to kr-

ščanska demokracija po mislih Svete stolice.

Rusko-japonska vojska.

Položaj na bojišču.

Gotovo je da je težko poškodovana vojna ladja »Cesarevič« s tremi torpedovkami došla v Cintav. Mala križarica »Novik« je zapustila Cintav in odplula v Vladivostok. Velika križarica »Palada« je dobila novo zavetišče pri Saigaju, kamor je priplula. — Težko poškodovana križarica »Askold« je pa z nekim rušilec torpedovk v Sangaju. Dva rušilca torpedovk sta se pa ponesrečila in sta pri Vajhjavaju zavozila na pesek. — Ruske ladje, katere so bile nad 24 ur v nevtralnih pristaniščih, so izgubile svojstvo vojnih ladij in po mednarodnem pravu morajo ostati ves čas vojske v nevtralnem pristanišču.

Prve so baje prodrle iz Port Arturja oklopnice: »Cesarjevič«, »Retvizan«, »Pobjeda«, »Peresvjet«, »Poltava« in »Sevastopol« in križarice »Askold«, »Diana«, »Palada«, »Novik« in pa osem torpedovk.

Ušle so »Cesarevič«, vse štiri križarice in šest torpedovk.

V portartursko pristanišče so se torej morale povrniti: pet križaric in dva torpedovki.

Pri ruskem poizkusu zapustiti Port Artur dne 10. t. m. so bile torej ladje: »Retvizan«, »Pobjeda«, »Peresvjet«, »Poltava« in »Sevastopol« z nekaterimi torpedovkami. Kakor smo poročali, se je to brodovje, ne da bi bilo zadelo na japonsko brodovje, zopet povrnilo v Port Artur.

Mnogo se govori o baltiškem brodovju in vedno dhajajo poročila, da odide to brodovje pezneje na bojišče. Sedaj poročajo, da prihodno spomlad.

Rusija najbrže baltiškega brodovja ne pošlje v Vzhodno Azijo, zato ker se boji zapletk v Evropi, pri katerih mora upoštevati to, da je brodovje v Evropi potrebno za brambo ruskega obrežja ob Baltiškem morju.

Pred Port Arturjem so vedni boji. Japonci z vso odločnostjo napadajo portartur-

LISTEK.

Boji ob reki Jalu.

Dnevi 30. aprila in 1. maja, kakor tudi celega tedna poprej, ostanejo za vedno neminljivi spomeniki istinite vlostiti ruskih čet, ki so se zares po starem pregovoru »bile s sovragi, ne da bi jih šteli«, zlasti 31. mal. travna, ko je prišlo na enega Rusa šest in več Japoncev. Človek bi mislil, da mora taka duševna premoč Japoncev poraziti Ruse v prvem hipu, toda ni se jim posrežilo, ker so jih ovirala nepreplašna hrabrost in moška vztrajnost maloštevilnega ruskega oddelka.

Bilo je že znano, da je imela Kurokijeva armada nalogo, napasti s silo železnico proti Harbinu ali Mukdenu, tako da bi zaprla pot ruskim četam, dohajajočim iz Rusije v Mandžurijo. Takšen je bil namen Japoncev, — kakor pravijo, in prav nič neverjetnega ni na tem; le dobro, da se jim ni posrežilo, izvesti ga mesec poprej.

Le samo to, da sta bila imenovana poveljnikoma Kuroki na kopnem in Togo na morju, — oba znana po svojem odločnem nastopanju — kaže, da so hoteli Japonci z enim vdarcom uničiti tako brodovje, vzeti Port-Artur in polastiti se mandžurske želez-

nice. Opor ruskih čet ob Jalu, ki je zadrževal skoraj mesec dni japonsko armado na istem mestu, pač ni soglašal z njihovimi načrti, a pokazal jim je tudi, da pač ne bo nikakor tako lahko, streti silo ruskih junakov, akoravno so bili po številu v manjšini. Čeravno so prekoračili to reko, so izgubili v boju vendar mnogo moštva, in kar je glavno, mnogo dragega časa. Tako so boji ob Jalu obenem prerasli v hrabrost ruskih čet in storili domovini veliko uslugo.

Seveda so ti boji stali tudi Ruse mnogo žrtev, a te žrtve niso bile zaman, temveč ogromne koristi, za vse nadaljnje vojne operacije z Japonci.

A še pred dogodki 31. malega travna je treba omeniti veleodločni napad šestih kompanij, izvršen dne 29. mal. travna pod poveljstvom podpolkovnika Sinda, katerega uspeh je bil ta, da so se morali Japonci umakniti iz pozicij na višinah Huzana in Lisavena, zavzetih v jutro istega dneva po prehodu reke pri Sindjagovu. Ta napad je pokazal, da napadajo ruske čete, ki še niso bile v boju, s tako hrabrostjo in nepremagljivostjo, da se jim Japonci niso mogli ustavljati, ne glede na svojo premoč, na svojo izurjenost v napravljanju obklopov in drugih vrlin, katerih

jim ni mogoče odrekati. Japonci so morali zopet na levi breg reke nazaj.

»Težko je bilo, jako težko«, je pripovedoval udeleženec tega boja. — Prvič je bilo treba hiteti — v najhujšem ognju po strmini navzgor, drugič pa pregnati sovražnika, ki se je bil na vrhu dobro utrdil. A vojaki so lezli na višino hrabro in z velikim navdušenjem. Videti je bilo tako n. pr. kakor bi tekla lava, ne z gore, temveč na goro, vzpenjaje se vedno više in više. In pri tem je bila ataka takšna, kakor bi napadalo eno telo in ena duša. Kot nosilci pogube so nastopali naši, razsipali se, zbirali, držali drug drugega, s prsi naprej in s takšno hladnokrvnostjo, kakor bi se ne šlo za pravi boj, ampak kvečjemu za nedolžne manevre. Tu se je videlo, da ruski vojak nima le dobre vaje in discipline, ampak tudi hrabro in neustrašeno srce, ki mu ne pusti, pokazati hrbet, najsi tudi za ceno življenja. Prednja črta Japoncev se je umaknila v begu. Pravijo, da je to njihov sistem. Hitro smo se okoristili s to njihovo navado in še več zvižaj in lokavih nakan smo opazili pri njih. Včasih se kateri pritaji kakor bi bil mrtev, ali pa se skrije kamorkoli, potem pa strelja nasprotniku v hrbet. Pri streljanju merijo Japonci posebno na častnike in poveljnike.«

Odlikovala se je tudi lovska komanda pod poveljstvom odločnega Zwjejcina, ki je plačal s smrtjo svojo drzno rekegnoskacijo na levem bregu Jalu. Na čolnih je dospel s svojo komando na ono stran, toda vse to v ognju močnih japonskih oddelkov. Vkljub svoji rani je vztrajal na svojem mestu ter lastnoročno vodil krmilo, da bi pripeljal komando k svojcem nazaj. In tedaj, ko so bili že blizu brega, je zadela sovražna kroglja mladega junaka na smrt. Pod streli ruske baterije se je komanda vrnila ter prinesla s seboj mrtvega poveljnika ter trupla še nekaterih drugih najpogumnejših tovarišev.

A vse to so bile le predigre k tragični krvavi drami, ki se je dne 31. mal. travna docela razigrala pod Tjurenčenom in Šahedzi.

Dne 30. mal. travna, zgodaj zjutraj, se je začela iz vseh topov, dalekostrelnih, poljskih in gorskih, ljuta kanonada na vso rusko bojno črto, zlasti pa na pozicije ruskega topništva, središče ruskega levega krila, tako da je padlo mnogo nad 2000 strelcev. Komaj si je mogoče predstavljati, kakšen da je bil ta strašen ogenj in kako težko da je bilo vztrajati na pozicijah, obsipanih s točo drobcev, ki so se razletavali ob razpoku krogelj iz velikih topov, ko se niti vrhovi hribov niso mogli več ustavljati proti sili, ki so je

ake utrdbe in so vedno bližje glavnim ruskim utrdbam, ki branijo mesto. Z bajoneti so Japonci osvojili takušanske višine, katere nadvladujejo vzhodne ruske utrdbe.

Japonci so nadalje osvojili Sakušan in Jeavhan in zahodno gorovje, s katerega lahko streljajo na zahodno portartursko pristanišče. Japonci streljajo na ruske utrdbe neprenehoma iz obležnih topov in tudi japonska pehota napada z bajoneti Ruse, večkrat z velikim uspehom. Velikega napada Japonci še niso pričeli s pehoto. Japonci trajno pomnožujejo svoje čete.

Po najnovejših zasebnih vestih so pa Japonci že gospodari notranjih ruskih utrdb; najbrže je ta vest še prezgodnja, ker akoravno so portarturske utrdbe pomanjkljive, jih ni mogoče osvojiti tako hitro.

Na suhem pri L'aojanu je položaj neizpremenjen. Obe armadi sta zavzeli utrjene postojanke in z napadom noče pričeti nobena armada. Rusi vsak dan dobivajo novih močij in zato tudi Japonci nočejo pričeti s napadom. Najbrže poskušajo Japonci obiti rusko armado in jo ob strani napasti.

Portartursko brodogovje.

London, 17. avgusta. Japonci so od posadke »Rurikove« rešili 600 mož. Kapitan je najbrže utonil.

London, 17. avgusta. Na Japonskem je veliko veselje, ker so potopili »Rurika«. Japonci so si dobro v spominu ohranili ravno »Rurika«, ker je na »Ruriku« bil poveljnik ruskega brodogovja, ko so pred desetimi leti proti Japonski nastopili Rusi, Nemci in Francozi. Japonci skrbijo križarica »Novik«, katere je odplula proti Vladivostoku. »Novik« je že večkrat z velikim uspehom napadel Japonce.

London, 17. avgusta. Japonskemu konzulu v Singaju Kitaji na njegovo zahtevo, da naj razorožijo ruske vojne ladje, niso še ničesar odgovorili. Japonci so ponovili svojo zahtevo.

London, 17. avgusta. »Daily Express« poroča iz Cifu, da je močno streljanje japonskega topništva iz novih japonskih postojank prisililo rusko brodogovje, da je zapustilo 15. t. m. na novo portartursko pristanišče. Rusko brodogovje je pa zopet priplulo nazaj, ker ni hotelo odpluti na široko morje in pričeti bitke z Japonci.

London, 17. avgusta. »Daily Telegraph« poroča, da se je začela morska bitka 10. t. m. ob 11. uri dopoldne s streljanjem topov. Z majhnimi presledki so Rusi neprestano streljali do noči. Ruska ladja »Cesarjevič« je bila obdana od mnogostevilnih japonskih ladij, ki so jo obsipavale s strašnim ognjem. Z vseh strani so se spale nanjo grauate s strašnim grmenjem. Na japonski strani so bile izgube jako težke, ker so se Rusi borili na življenje in smrt. Dvanajst palca granata je ubila admirala Vitheita in težko ranila prvega in drugega poveljnika. Tega je pozneje še en strel popolnoma ubil. Tri častnike in 12 mornarjev »Cesarjevič« so pokopali na morju. Krov je bil od strelav popolnoma razbit. Vkljub groznemu boju se je »Cesarjevič« vendar posrečilo, da se je prebil skozi sovražnike. Dne 11. avgusta ob 11. uri zvečer je prišel v Cintau Ohranjeni mornarji popisujejo to bitko kot nekaj nečuvenga. Bilo je tako peklensko streljanje, da so mlade

bruha le razne havbice i. t. d. Japonci niso štedili s smodnikom in kroglijami, kar sploh ni njihova navada in jih včasih trajajo popolnoma zastoj. Končno tudi rusko topništvo ni molčalo, in topničarji so hrabro in neustrašeno vztrajali v tem ljutem boju, čeravno je bila premoč v številu topov na sovražnikovi strani. Po takšni pripravi so začeli Japonci na večer prehod čez Jalu po mostih, ki ga je napravila više I-ču pri Ambibe in Suku divizija, nahajajoča se na levem bregu in določena, da obide rusko levo krilo okoli reke Ajhe — ob istem času, ko so bile njihove sile zbrane pri Husanu in Lisavenu, pripravljene, da napade ruske pozicije pri Tjurenčenu in Čingovu.

Ruske pozicije so se raztezale od Antuna do Čingova v dolžini 15—16 ali od Antuna do Tjurenčena 11—12 vrst in odtod do Čingova 4 vrste; na tej črti se je nahajal 9. polk in baterija, pri Tjurenčenu in Elektriški gori 12. polk in baterija in nekoliko spredaj, severno od njega, del 22. polka; ostali ta polk je zavzemal pozicijo na skrajnem koncu levega krila, tam, kjer so bili brodi čez Ajhu; 10. in 11. polk pa sta tvorila rezervo celega oddelka v Tenezi. K temu je treba opomniti, da je ves kraj jako gorat, s krutimi strminami in plazovi ter jako nepripraven za kakršnokoli premikanje, zlasti pa še topov. (Konec prih.)

dim vojakom od groze osiveli lasje.

Cifu, 17. avg. Japonske vojne ladje so 16. t. m. plule precej daleč pred pristaniščem portarturskim, ker so se bale torpednega napada. Tu menijo, da se bo zdaj boljše raztegnilo do Cifu.

Peterburg, 17. avgusta. Tu se pripoveduje o morski bitki: Ku je bil »Cesarjevič« težko poškodovan in ni mogel več tako hitro pluti, se je brodogovje obrnilo na jug in se zopet srečalo z japonskimi ladjami. Med bojem je videl »Gromoboj«, da je »Retvizan« v plamenu, in ko je ališal na njem nekaj eksplozij, se je približal, da reši posadko. Ali »Retvizan« se je posrečilo ogenj omejiti, na kar se je »Retvizan« obrnil nazaj v Port Artur. Križarica »Dijana« je priplula sredi v Vladivostok, kakor tudi »Novik«. Poškodovani »Askold« je prišel v Sangaj, a ne bo razorožen. V Sangaju je Reitzenstein, ne pa Uhtomsky.

Vladivostok.

London, 17. avgusta. V Vladivostoku prihajajo močne ruske rezervne čete. Vse vojašnice so prenapolnjene. V Vladivostoku so prepričani, da bodo Japonci, ko osvoje Port Artur, tudi hoteli osvojiti Vladivostok.

Port Artur.

London, 16. avgusta. Japonski major Jamoka je včeraj prinesel generalu Steslju poziv, da naj kapitulira. Poziv je oddal pri prednjih stražah, kamor je prišel z belo zastavo. Steselj odgovori najbrže že danes.

London, 16. avgusta. Na cintavskih višinah so slišali streljanje velikih obležnih topov. V Cintavu govore, da so Japonci že prodrli glavne ruske utrdbe.

London, 16. avgusta. Iz Tokia poročajo, da v Port Arturu gori veliko skladišče olja. Japonci silovito napadajo Ruse.

London, 16. avgusta. »C N.« poročajo, da je položaj v Port Arturu obupen. Japonci so včeraj zopet pozvali Steslja, da naj kapitulira. Med obstreljevanjem je prišlo gorati veliko petrolejno skladišče. Bilo je več eksplozij, mesto deloma gori.

Vojska v Mandžuriji.

Peterburg, 16. avgusta. (Uradno.) General Kuropatkin poroča: Stanje je nespremenjeno. Dažuje zelo močno. Hunhuzi razvijajo jako obširno delovanje. Japonci so zgradili med Fenvančonom in Lianshanu anom ozkotirno železnico.

Peterburg, 17. avgusta. Iz Mukdena poroča ruska brojavna posredovalnica: Na skrajnem našem levem krilu so Japonci zasedli postojanko nasproti Čančanu. Mali oddelki japonske pehote je zasedel Dupin-dušanaki prelaz, katerega so naše čete zapustile brez boja.

Anglija in nevtralnost.

Petrograd, 17. avg. Pričakuje se, da prinese, »Rusj« še jutri članek, v katerem bo dokazala, da je Anglija sama določila obrok 24 ur za bivanje nepoškodovanih ladij v nevtralnih pristaniščih. Poškodovane ladje pa ne smejo ostati dalj kot 24 ur v nevtralnem pristanišču po dokončani popravi.

Protest Francoske zaradi Rešiteljnega.

London 17. avg. V Londonu so mnenja, da bo francoski minister za zunanje zadeve vložil protest Rusije v Tokiju zaradi zaplenbe »Rešiteljnega«. Zadevo bo rešila diplomacija in bodo Japonci najbrže vrnili ladjo »Rešiteljnij«.

V nevtralnih pristaniščih.

London, 17. avgusta. Iz Cintava poročajo: Japonski admiral Skadzuku je s svojim štabom prišel v cintavsko pristanišče in obiskal nemškega guvernerja, kateri mu je zagotovil, da so Nemci pokvarili na ruskih ladjah, katere so priplule v Cintau, topove in odstranili strelivo; nato je japonski admiral odplul.

Usoda »Burnega«.

Peterburg, 17. avgusta. (Uradno.) Ruski generalni štab priobčuje brzojavko, katero je dobil angleški poslanik od poveljnika angleškega brodogovja v Vahajjavu: Poveljnik rusilca torpedovk »Burnega«, poročnik Tirtov, je 12. t. m. ob 3. popoldne s svojim moštvom došel peš v Vejhajvej. Ladja je zavozila na skale, vse moštvo je rešeno. Tirtov je zaukazal »Burnega« razstreliti. V Vahajjavu je naprosil angleškega poveljnika, da naj obvesti o tem rusko vlado, kar se je zgodilo. Rešeno moštvo so Angličji sprejeli v svoje varstvo in je ukrali na ladjo »Humber«, odkoder odpotuje.

Nove torpedovke za Ruse.

Berolin, 17. avgusta. V Stettinu grade za Rusijo nove torpedovke in pošiljajo posamezne dele v Rigo.

Zaplenjene poštno pošiljke.

Nagasaki, 17. avgusta. V Nagasaki so došle poštno vreče, katere so zaplenili Rusi na ladji »Prins Heinrich«. V navzočnosti francoskega, nemškega in angleškega

konzula so dognali, da manjka več pisem. Konzuli pripravljajo jako energičen protest.

Portarturski begunci.

Peterburg, 17. avgusta. Ruski vladni brzojav poroča iz Mukdena: S svojimi družinami je prišlo v Mukden 22 meščanov iz Port Artura. Japonci so izjavili, da v prihodnje nikomur več ne dovolijo zapustiti mesta. Ako bodo Japonci še zasledili na morju ladje z begunci, jih bodo potopili. Ladjam bodo uropali jambre in jadra ter jih take pustili na morju. Begunci pravijo, da je rusko vojaštvo v Port Arturu vredno obdudovanja. Portarturski meščani pristopajo k armadi.

Japonske zahteve.

London, 17. avgusta. Neki japonski list v Tokiu, kateri ima zveze z japonsko vlado, pravi, da bodo stavili pri morebitnih mirovnih pogajanjih Japonci sledeče pogoje: Vzhodno-kitajska železnica postane last Japonske; Mandžurijo dobijo zopet nazaj Kitajci; Vzhodna Sibirija do Jeniseja ali vsaj do Lene mora ostati japonska, kakor tudi Port Artur in Daljni. Za razvoj japonskega ribištva morajo Rusi Japonski odstopiti otok Sahalin. Rusija mora plačati Japonski za vojno odškodnino tisoč milijonov rubljev.

Ustavljen angleški parnik.

London, 17. avgusta. Angleški parnik s premogom je 12. t. m. v gibraltarski morski ožini ustavila ruska križarica »Ural« (prejšnji parnik »Cesarica Marija Terezija« severo nemškega Lloyda, katerega je kupila ruska vlada.) Ladjo so Rusi izpustili. Poveljnik »Urala« je izjavil, da zasleduje nad 200 parnikov, ki hočejo peljati za Japonce iz španskih in italijanskih pristanišč vojne potrebačine.

Katoliški shod na Češkem

je bil v Warnsdorfu otvorjen 15. t. m. Po službi božji je bil slavnostni sprevid, v katerem je bilo 3000 udeležencev, 62 društev in 21 zastav in več godb. Slavnostno zborovanje je bilo nad vse sijajno. Govorili so: nemški državni poslanec Erberger o kulturi in krščanstvu, Jožef Moser o skrbi za šoli odraslo mladino, Kunšak o delavcu v krščanski luči in Perkmann o krščanski dobroti.

Novi brambeni zakon.

Ko se snide državni zbor, mu bo vlada takoj predložila nov brambeni zakon. Do sedaj imajo o tej zadevi tri načrte. Vsi trije slone na dveletnem službovanju, kar hočejo izpeljati tekom prihodnjih let. Predno se cela zadeva stalno uredi, se bo avstrijska vlada še pogajala z ogrsko.

Vinska klavzula.

Dobro poučeni krogi trdijo, da bo naša država sklenila glede uvoza vina z Italije sledečo pogodbo za dobo desetih let. Prvo leto bo smela Italija uvoziti 400, drugo 350, tretje 300 čarito 250, peto 200 šesto 150, sedmo 100 in osmo leto 50 tisoč hl vina.

Čehi in vlada.

V političnem društvu v ogrskem Brodu je govoril 15. t. m. posl. Stransky o političnem položaju. O zadevi slovanskih vzporednic v Šleziji je izjavil, da se nobeden čeških poslancev ni potegoval za nje. Ta zadeva torej ne bo izpremenila mladočeške taktike nasproti vladi. Društvo je vsprejelo resolucijo, s katero daje mladočeškemu klubu proste roke glede taktike napram vladi in obstrukciji v državnem zboru.

Nemški listi pa poročajo, da v tem slučaju prevzame vodstvo Mladočehov, mesto dr. Skarde, zopet dr. Engel.

Izvoz krme iz Avstrije in Nemčija.

Sladkorne tovarne pri Vratislavi so prosile tamonžno trgovsko zbornico, naj protestuje pri vladi radi avstrijske prepovedi izvažati krmo, češ, da je to proti nemško-avstrijski trgovski pogodbi. Vendar pa ne bo Nemčija, kakor trdi dopisnik »Pester Lloyd«, v to svrha storila nikakih korakov.

Avstrijski cesar in angleški kralj.

Dne 16. t. m. zvečer so bile Marijine toplice na čast visokima gostoma praznično razsvetljene. Posebno krasen je bil pogled na razsvetljavo iz cesarjevega stanovanja. — Cesar je ogledoval razsvetljavo skozi okno svojega stanovanja. Do pozne noči je vladalo po mestu veselo življenje. Včeraj zjutraj ob 7. uri 25 minut je odpotoval cesar v Karlove vare. Na vseh postajah je bilo razobešenih polno zastav in povsod je ljudstvo cesarja navdušeno pozdravljalo. — Ob 9. uri dopoldne je dospel cesar v Karlove vare, kjer so ga najslavnejše sprejeli. — Obisk angleškega kralja je še bolj utrdil prijateljske razmere med obema državama.

Bukovinski deželni glavar.

Poljski listi poročajo iz Černovic, da bo pred kratkim imenovan član gosposke zbornice baron Vasilko imenovan za bukovinskega deželnega glavarja.

Nova člana gosposke zbornice.

V kratkem bosta imenovani za člana gosposke zbornice češki pesnik Adolf Heyduk in profesor slovanskega modroslovja na praškem češkem vseučilišču dr. Ivan Gebauer.

Poslanec Eötvös za Banffyja.

Eötvös je imel 14. t. m. shod volivcev v Kőszu. Izjavil je, da je Barffyjev pristal in zato zastopa sledeče zahteve: 1. samostojno ogrsko carinsko ozemlje; 2. samostojno ogrsko armado; 3. kralj naj stane v Budimpešti, dvorna uprava mora biti samostojna in onih 11 milijonov kron, ki jih plača letno Ogrska za vzdrževanje dvorne uprave, naj se izda na Ogrskem; 4. uprava in bogočastje boji na Ogrskem mažarsko; 5. protestantski verniki se morajo podpisati v revščini.

Ogrska zbornica magnatov.

Včeraj so zborovali ogrski magnatje; dnevni red je obsegal 55 točk. Min. predsednik grof Tisza je naznanil, da je na dopustu več ministrov. Prva točka je bila zvišanje civilne liste. Baron Pronay je govoril proti zvišanju, češ, da Avstrija zmanjšuje ugled Ogrske, ker je vedno na prvem mestu imenovan cesar avstrijski. Govornik zahteva samostojen ogrski dvor. Grof Tisza odgovarja, da je bilo vprašanje glede vladarjevega naslova rešeno že l. 1868 in ni povoda, da bi se sedaj naslov preminjal. Zbornica je nato odobrila zvišanje vladarjeve civilne liste ter pritrdila, da Ogrska povrne 10 milijonov kron avstr. želez. družbi. Zbornica nato odobri tudi nove ustanove za ogrske častnike. Ugovarjal je zopet baron Pronay. V razpravi o proračunu za l. 1904. je grof Szechenyi govoril proti samostojnemu ogrskemu carinskemu ozemlju, ker bi imeli škodo le Ogr. V istem smislu je govoril baron Ambrozy. Ugovarjal je zopet baron Pronay in zahteval gospodarsko ločitev od Avstrije. Protestantski škof Antal je govoril za nižje delavske stanove ter priporočal boljše, prijateljske razmere s Hrvasi. Nato je bila seja pretrgana.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

Nemško ljudsko društvo je pri shodu v Floridsdorfu sprejelo resolucijo proti ustanovitvi slovanskih vzporednic na učiteljskih v Opavi in Tešinu. Kršč. socialni poslanec Gessmann je na shodu v Celju ob Jezeru izjavil, da krščanski socialci ne bodo sodelovali, ako bode v zbornici obstrukcija. V Mostu bo 21. t. m. nemški shod. Protestirali hočejo zaradi slov. vzporednic v Šleziji. Včeraj je protestiralo nemško društvo v Toplicah.

Opavski občinski svet je sklenil včeraj brez debate in soglasno resolucijo, da se občinski svet ne bo odslej naprej zaradi nameravanih slovanskih vzporednic na učiteljskih v Opavi in Tešinu nič več udeležil udanostnih izjav, katere so v zvezi ali jih prirede vladni organi. Župan je bil pooblaščen z brzojavko izreči cesarju zvestobo.

Katoliški shodi v Švicl.

Na drugem katoliškem skodu za »Aargau« je bilo navzočih 3000 oseb. Eggschler je govoril o smotrni konservativni politiki; o organizatoričnih in kmečkih vprašanjih sta govorila dr. Wyssch in Huber. Slepai govor je imel dr. Giesler. V nedeljo, 28. avgusta, bo katoliški shod za okraj Lucern.

Z Balkana.

Srbiji nasprotni listi pišejo, da je značilno za položaj na Srbskem, da vlada ne predloži zak. načrta o kraljevem kronanju skupščini. Zastopniki evropskih velevladij so pisмено odgovorili turški vladi na njeno noto glede pomnožitve inozemskih orožniških častnikov v Makedoniji. V odgovoru zahtevajo turške ugovore ter zahtevajo, da se število orožniških častnikov pomnoži.

Pred kakimi tremi meseci se vršča pogajanja med bolgarsko in turško vlado radi razdelitve v podporo makedonskih beguncev poslanih milijon frankov niso imela nobenega pozitivnega uspeha. Bolgarija je zahtevala, da razdeli dotično vsoto med begunce bolgarski uradniki, kar pa Turčiji ni ugajalo. Radi tega je bolgarska vlada pogajanja s Turčijo prekinila ter bo sama podpirala begunce. Razdelila bo med nje poljedelsko orodje in semena za jesensko setev. V Makedoniji je vzbudilo turško vedenje glede denarnih podpor veliko nezadovoljnost.

Vstaja v nemški južnozahodni Afriki.

General Trotha poroča iz Hamakari: Sovražnik se je umaknil v gore. Umikal se je v največjem neredu ter zapustil na bojišču mnogo živine in mrtvecev. Estorff je

nasledoval Herere, ki so se umikali ob reki Omuramba navzdol ter jih 15. t. m. porazil. Sovražnik je imel velike izgube. Naši so izgubili 5 mož mrtvih, 2 častnika in 2 prostaka pa so bili ranjeni.

Judje v Rimu.

Pri otvoritvi nove sinagoge v Rimu je predsednik judovske občine v Rimu, cavaliere Sereni, povdarjal, da so judje dolžni veliko hvaležnost kraljevski družini Savojski, nadalje Cavourju, Garibaldiju, Mazziniju in velikim italijanskim patriotom, ki so povzročili, da stoji judje na isti stopnji kakor drugi državljani. Značilno za judje, seveda so že zdavnaj pozabili, kako so jih ščitili papeži.

Volitve v francoske generalne svete

niso za Lombovo vlado izpadle tako sijajno, kakor so upili liberalni in socialno demoraki Combovi privrženci. Preje je bilo 922 vladnih in 535 protivladnih generalnih svetnikov; izvoljenih je bilo 693 vladnih, 562 protivladnih in 203 brezbarvenih kandidatov. Ako so vsi brezbarveni kandidati pristali vlade, so vladni pristasi izgubili 26 in protivladni pridobili 27 sedežev. Sploh pa nimajo volitve v francoske generalne svete onega pomena, kakor ga imajo volitve v zbornico in senat, in zato ne bodo vplivale na smer francoske vlade.

Angleži v Tibetu.

Angleži v Tibetu so v nevarnosti, da jih Tibetci izstradajo. Akopram Angleži zelo dobro plačujejo živila, jih pride vedno manj na trg. Younghusband je naznanil tibetskimi oblastim, da si bode preskrbel živila s silo, ako jih ne bodo Tibetci prodajali zlepo. General Macdonald je 13. t. m. s 1000 mož močno četo odkorakal proti samostanu v Dajpunu, v katerem je 8000 menihov in je jako bogat. Zahteval je živila, a v kljub temu, da so obljubili Angleži plačilo, so dobili komaj 100 vreč ječmena in moke. Tudi dogovori o pogodbi s Tibetci niso gotovi, ker se noče nobena oblast v Lhasi pogajati z Angleži.

Odstop delavskega ministrstva v Avstraliji.

Watsonovo delavsko ministrstvo v Avstraliji je vložilo pri guvernerju lordu Northcoteju demisijsko. Novo ministrstvo bo sestavil voditelj opozicije Reid.

Železnica v Meko

bodo otvorili 31. avgusta. Železnica bo šla iz Damaska v Meko in je proga dolga 450 km.

Stroški za Egipt.

Sir Garstin je predlagal, da je 500 milijonov kron potrebnih za namakanja in železnice v Egiptu. — Lord Cromer pa meni, da bi sedaj zadostovalo 140 milijonov kron za neobhodno potrebna dela. Lord Cromer smatra kot najnujnejše delo zvišanje Assuanskega nasipa, kar bi stalo 12 in pol milijona kron.

Rusija in Anglija.

„Morning Post“ poroča iz Peterburga, da je bilo posvetovanje, pri katerem so sklepali o vojaški ruski demonstraciji ob indijski meji. Sklenili so, da je mogoče in potrebno odposlati vojaštvo v Herat, ako Angleži nastopijo na morju proti Rusiji.

Štajerske novice.

š Iz Sevnice se nam poroča, da je te dni praznoval 25letnico mašinstva tamošnji župnik š. g. M. Černko. V znak hvaležnosti za trud in skrb so mu belo oblečene deklice izročile šopek cvetic. Se mnogo let!

š Iz Haloz. Po dolgem času smo vendar dobili dolgo zaželjenega dežja, kateri je namočil izsušeno zemljo. Po tej suši so uničeni vsi poljski pridelki, ljudje ne bodo imeli koruze, krompirja in drugega živeža. Najbolj prizadeti pa so hribovci, kjer je solnce takorekoč travo požgalo. Tudi vinogradi so občutili sušo, ker niso imeli mokrote, da bi se razvijali, in tako se je začelo listje in grozdje sušiti, kar ga ni postalo črna, je ostalo drobnost. Velika beda bode nastala med ljudstvom, ker si ne bodo imelo s čim živeža kupovati. Sedaj se naj »ptujeska krta« pokaže prijatelja ljudstva in naj mu pomaga.

š Sv. Peter pri Mariboru. V zavodu tukajšnjih šolskih sester se je vršila dne 11. avgusta ob 4 uri popoldne jubilejna slavnost v čast brezmadežnega spočetja Device Marije. Prav spretno so gojenke v petih živih podobah predstavljale glavne misli Marijinega slavošpeva »Zdrava morskazvezda«, vmes je pa mešan zbor pel razne pesmice po Hallerju in L. Seydlerju. Prav ganljiva je bila tudi otroška igra »Marijini otroci« v petih dejanjih, ki je izrekla za podlago resnično dogodbo, katera

se je vršila v 14. stoletju na obalah Jadranskega morja. Sicer skromna slovesnost je podala navzočim veliko duševnega užitka in kaj prijetno se je slišala lepa slovenščina iz nedolžnih otroških vst. — Od 8 do 8. sept. se bo vršila cerkvena jubilejska slovesnost v tukajšnji romarski cerkvi Matere božje na Gori. Pobožnost bodo vodili očete lazariati. Vse dni bodo prihajale procesije od raznih strani.

š Ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Benediktu v Slov. goricah ustanovni shod v nedeljo, dne 7. avgusta je bil res krasna narodna slavnost. Tu smo se lahko prepričali, da tudi v sroih našega priprostega ženstva gori iskrena ljubezen do naroda slovenskega. Občni zbor je tvorila kmečka deklica Matilda Tomažič z navdušenim pozdravnim govorom. Slavnostni govor je spretno govorila deklica Amalija Letnik. Razložila je zbranim, v koliki nevarnosti smo Slovenci, zlasti slov. otroci ob mejah. Družba sv. Cirila in Metoda deluje v varstvo naše dece že 19 let in je že 300.000 gold. že zbrala za rešitev slov. mladine. Stori la bi še rada več, pa primanjkuje ji sredstev. Treba je, da se za družbo vzbudi obče zanimanje tudi med priprstnim ljudstvom, zlasti med slov. ženstvom. Zato se je tudi ustanovila sredi Slov. goric ženska podružnica te družbe, da se bodo tudi priproste žene in deklice udeleževale potrebnega dela za rešitev slov. dece iz krempljev potujčevalcev. Slavnostna govornica je vsestranski pojasnila namen in pomen naše družbe, Amalija Klobas pa je z deklamovanjem »Pesmi slov. deklet« še bolj cgre la dekleta za delo, za družbo. Vmes so odmevale krasne pesmi moškega in dekliškega zbora ter tamburašev. Načelnstvo podružnice je bilo z vzklikom izvoljeno in se je sestavilo takole: Roza Doki, prvomestnica; Matilda Tomažič, zapisničarka; Amalija Letnik, blaginjarka in sledeče dekline kot namestnice blaginjark: Micika Poš za župnijo Sv. Ana v Slov. goricah, Apolonija Zemljč za Negovo, Tereziya Friš za Sv. Trojico in Ana Zimič za Sv. Anton v Slov. goricah. Občni zbor, na katerem je pristopilo k podružnici 4 ustanovniki, 30 letnikov in nad 100 podpornih udov, je zaključila s posebno navduševalnim govorom deklica Lizika Hanžel iz Smolinc. Udeležba je bila jako velika; došla so dekleta in žene, došli rodo ljubi iz vseh sosednjih župnij pa tudi iz daljnih krajev k Sv. Benediktu, čegar hiše so bile okrašene z narodnimi zastavami. Po ustanovnem zboru se je v hipu napolnila velika šolska soba k predstavi prelepe igre Marijine »Dve mater«, katero so dekleta benediške dekliške zveze predstavljale — in sicer že petokrat — tokrat na korist družbi res z obhudovalja vredno dovrše nostjo. Nismo kmalu slišali tako splčnega odobravanja, kakor pri tej predstavi, ki je vrgla lep čist dobiček podružnici. Na to je bila velika narodna veselica na vrtu gostilničarja Horvata s petjem, tamburanjem in s šaljivo pošto. Vse je bilo izredno veselo, najbolj pa naše žene, naša dekleta, ki so imela na večer že skupaj čistih 200 K za družbo sv. Cirila in Metoda. S kakim navdušenjem so pobile doneske! Do konca leta še pride zopet skupaj lepa svata! Zivele vrle požrtvovalne Slovenke Slov. goric! Naj bi naše drugod obilo posnemovalki!

š Mrtvega so našli na Bregu pri Ptuj u Ivana Omuleca od Sv. Trojice. Sodi se, da je padel z voza in se ubil.

š Ogenj Dne 8. t. m. je popolnoma pogorelo posestvo Fr. Reipa in njegovega soseda v Prvinih pri Ptuj u. Zežgali so otroci.

š Pri Sv. Trojici v Slov. goricah bo v nedeljo, 21. avg., dekanjski dekliški Marijin shod za vsa dekleta lenarske dekanije, katerim se še pridruži mn go deklet iz sosednjih dekanij. Prihajale bodo v procesijah z dušnimi pastirji. Ob 10. uri bo pridiga in sv. maša s skupnim sv. obhajilom vseh deklet, po službi božji pa Marijina slavnost z govori, deklamacijami in petjem Marijinih pesmi na prostoru pred kapelo Marije Mulec pod trojiškim trgov v Zgor. Vrjanah, kamor grejo vsa dekleta tja in nazaj v procesiji. Ob 3. uri bodo slovesne večernice, kratek govor v slovo in ob 4. uri odhod v procesijah domov. To bo vesel praznik za vse dobre deklice, zlasti še za družbenice Marijinih družb.

š Pri Sv. Treh kraljih v benediški župniji bo v nedeljo, 21. avg., dekanjski Marijin shod, kamor deajo mladeniči iz vseh župnij lenarske dekanije in še iz sosednjih v procesijah. Ob 10. uri bo pridiga, slovesna sv. maša, med sv. mašo skupno sv. obhajilo mladeničev. Po cerkvenem opravilu bo velik mladeniški zbor na prostoru pred gostilno Konrada Rajtarja, v bližini cerkve, na čegar sporedu so govori mladeničev, deklamacije in petje. Ob 3 uri popoldne slovesne večernice, slovo in ob 4. uri odhajajo mladeniči na vse strani v procesijah z dušnimi pastirji. S tem shodom bodo mladeniči Slov. goric proslavili na poseben način

Marijin jubilej. Udeležijo se ga tudi mladeniči iz Apač in Radgone iz sekovske škofije in tudi cgrski Slovenci.

Koroške novice.

k Zopet novo slovensko društvo na Koroškem. Slovenci na Koroškem so se začeli zadnje čase precej živahno gibati. Na prijazni Ziljski Bistrici se je v nedeljo dne 14. t. m. vršil ustanovni shod sloven. kat. izobraževalnega društva »Zilja«. Udeležba je bila nepričakovano velika. Nemškutari so bili sicer v svoji veliki ljubezni do matere Germanije za isti dan sklicali takozvani »Feuerwehrtag« v bližnjih Smerčah in razvili silno agitacijo, da bi kolikor mogoče veliko slov. mož in mladeničev zvabili v svojo sredo. Toda le malo se jih je dalo presle piti. — Zborovanje, ki se je vršilo v prostorih tukajšnje posojilnice, je otvoril gospod Fr. Kriegl. Za njim je govoril podpredsednik »Danice« Fr. Schaubach in poljudno pojasnjeval pravila in vsestranski pomen novoustanovljenega društva. Nato je phil. Ivan Grafenauer slika l žalostne današnje razmere na Koroškem tako v narodnem in šolskem kakor tudi v gospodarskem oziru. Povdarjal je zlasti potrebo organizacije v »kršč. socialni zvezi«. Ko sta še govorila predsednik »Danice« g. phil. Capuder in gd. pl. Kleinmayer, ki je zlasti navduševala domačinke Ziljanke za naredno delo, vršilo se je vpisovanje članov in volitev odbora. Že pri tej priliki je pristopilo 65 udov, dokaz, da smemo upravičeno upati, da bode novo društvo razvijalo krepko delovanje. — Ta shod je uspel jako krasno. Mnogo se v to pripomogli vrli tamburaši in diletantje z Brnce s svojo igro »Lokavi snubač« ter kvartet slav. katoliškega akad. društva »Danice«, katere člani so se vkljub veliki oddaljenosti številno udeležili tega pomenljivega shoda. Med najboljšo za bavo so prišli vrtniši se nemškutarski ogojci, na čelu jim tamošnji učitelji, delat zgo. Prišlo bi gotovo do neprijetnih prizorov, ako bi ne bilo začelo biti plat zvona. Vendar so se šele po dolgem prepiru s Slovenci odpravili ljubeznjivi ognjegasci na pogorišče. Pri tem njihovem nastopu je bilo mogoče opazovati vso toli hvalisano nemško kulturo. — »Zilja« pa naj vkljub svojim za grizenim nas rotnikom moško izpolnjuje svojo domorodno nalogo in naj v Ziljski dolini kmalu dobi v pomoč še več pri dobrih društev. — L —

k Samoumor. V soboto zvečer se je vrgel celovški zidarski mojster Fr. Kleindienst pri Gospe Sveti pod železniški vlak. Bil je takoj mrtev. Denarne stiske so ga gnale v smrt.

k Gorelo je v Celovcu v nedeljo 14. t. m. v hiši meščanske bolnice. Vnelo se je v prostorih črevljarja Pesjaka, kateremu je zgorelo za 200 K čevljev.

k Požar. Pri Tumpcu blizu Gospe Svet e je začelo v ponedeljek popoldne goreti. Sedesje so ogenj omejili. Pridno so gasili tudi kaznjenci, ki so bili v bližini pri delu.

Primorske novice.

p Iz Soče so potegnili v Gradišću me sarja Art. Morpurgo, o katerem smo poročali zadnjič, da je izginil, pa da se je slutilo, da je šel v smrt. Baje je bil zadnje dni jako molče in se je vedel čudno; najbrže se mu je zmešalo.

p V Volčah so pokopali v soboto nekega vojaka 27. pešpolka, ki se je vstrelil baje iz strahu pred kaznijo.

p V Batujah je treščilo v sredo v hlev Ivana Korona. Pogorel je hlev in seno. Škode je okoli 6000 K. Zivino so rešili. K. je za varovan.

p V Vel. Žabljah je treščilo v hišo Jos. Vrtovec. Hša je pogorela s premičnimi vred. Škoda znatna.

p Ljubljanski pešpolk v Gorici. Od sobote do torka je bil v Gorici pešpolk št. 27. Na Travniku je prihoda čakalo mnogo občinstva. V nedeljo in ponedeljek je igrala na Travniku vojaška godba. Bilo je jako živahno na trgu. Navzoč je bil tudi nadvojvoda Josip Ferdinand. Pri izprevodu godbe se je čulo nekaj »heila« klicev. Vaje so pri Rifemberku. V Gorico pridejo še: 87. in 97. pešpolk, topničarski in dva eskadrona dragonskega polka.

Čitalnica v Ilir. Bistrici

je ena najstarejših na Slovenskem. Še leta 1884. ob svoji dvajsetletnici je bila središče narodnega življenja v bistriški dolini. A sedaj spi nevdramno spanje, da se morda ne vzbudi ob svoji 40letnici. In kako tudi! Pred letom so rogovili po čitalniških prostorih reški Lahoni, metali liste pod mizo ter prepevali laške pesmi. In nihče se ni zmenil za to, molče so trpeli zaspanci. Letos so v čitalnici priredili plesni venček gojenci tržaške kadetne šole, večinoma vsi laške in nemške narodnosti. Bistriška inteligenca se je — ne vsa — odzvala povabilu na veselico, kjer se je samo nemškutarilo. Saj pa ni čudno! Nemškutari se vse vprek tudi na vrtu tukajšnjega hotela, ker

se menda sramujejo svojega domačega jezika. Da, daleč je prišla nekdaš sloveča narodna Bistrica v dobi — nemško-slovenske zveze. Vladajo pač čudne razmere v vsakem oziru, ki ravno niso na korist občini in prebivalstvu Radovedni pa smo najbolj, ali čitalnica prespi tudi svojo 40letnico.

Skrzetuský.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Cesarjev rojstni dan v Ljubljani.

Sinoči je povodom cesarjevega rojstnega dne priredila »Društvena godba« mirozov po mestu. Spremljali so jo tudi bobnarji brambovskega polka št. 27 in 30 pešcev brambovcv je nosilo lampijončke. Pred palačo deželnega predsednika, katera je bila razsvetljena, je godba zaigrala štiri komade. Mnogiha je klicala »živio«. Deželni predsednik in gospa soproga sta bila ves čas med godbo na balkonu. Danes zjutraj ob 6. uri je društvena godba priredila budnico. Spremljali so jo zopet vojaški bobnarji. Javna in tudi nekatera zasebna poslopja so danes v zastavah. Po vseh farnih cerkvah ljubljanskih je bila danes cesarska maša, pri katerih je bilo mnogo vernega ljudstva. V tobačni tovarni so pričeli delati šele ob 10. uri. V stolnici je imel presvetli gospod knezoškof Anton B. Jeglič ob 10. uri dopoldne slovesno pontifikalno mašo. Pri sv. maši so bili med drugimi: dež. predsed. ekscel. baron Hein z gospo soprogo, dvorni komornik baron Codelli, generalni major brambovske brigade Angerholzer, deželni glavar Oton pl. Detela, deželni odbornik drž. in dež. poslanec Povše, mestni župan Ivan Hribar z več občinskimi svetniki, predsednik deželnega sodišča Levičnik, dvorni svetnik Lubeč in predstojniki ostalih c. kr. uradov v Ljubljani s službe prostimi uradniki kakor tudi čast. zbor, v kolikor niso bili v službi. Na Vodnikovem trgu je bilo razpostavljeno v paradi vse vojaštvo ljubljansko, v kolikor ni odšlo na orožne vaje, v dva dela. Prvi del je tvoril 27. brambovski pešpolk, ki je tudi med slovesno cesarsko mašo štirikrat streljal. Drugi del so pa tvorili oddelki vojaštva, katero je ostalo za straže in pa v pisarnah v Ljubljani, oddelki lovcev, topničarjev, sanitetni oddelek, orožništvo in pa peki. Tudi na Gradu so streljali s topovi med cesarsko mašo. Po slovesni pontifikalni maši je presvetli knezoškof v sprevodu nesel Najsvetejše na Vodnikov trg, kjer je podelil blagoslov. Najsvetejše so spremlili zgoraj omenjeni dostojanstveniki. Hiše na Vodnikovem trgu so bile brez izjeme razsvetljene. Po končani cerkveni slavnosti so vojaki defilirali pred g. generalmajorjem Angerholzerjem. Danes popoldne je bil slovesen obed pri deželnem predsedniku.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela svojo 152. vodstveno sejo dne 10. avgusta v svojih prostorih v »Narodnem domu«. Pričetek ob 3. uri popoldne. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina in Anton Žlogar (tajnik). — V smislu § 18. družbenih pravil je prvomestnik Tomo Zupan k seji pozval zastopnike akad. društva »Danica«: gg. Gregorin, Ribnikar, Žerjav in zastopnike akad. društva »Danica«: gg. Kralj, Razberger in Tomažič. Prvomestnik otvarja sejo pozdravljajoč navzoče zastopnike akademične mladeži. Zahvali se akad. društvu »Prosveta« na dosedaj izročenem čistem donesku razpečanega »narodnega kolka« 600 K. — Nato iur. Žerjav razloži dosedanje zgodovino upeljave »narodnega kolka«. Po daljši debati se je sklenilo, da prevzame družba sv. Cirila in Metoda »narodni kolek« v svoje področje. — Za nadaljno poslovanje se izvoli poseben odsek za narodni kolek, v kateri vstopijo zastopniki družbinega vodstva in vsi navzoči akademiki. Odbornik dr. Ivan Svetina je bil pooblaščen, naj vse potrebno ukrene, da se še letos začne z gradnjo otroškega vrtca na Jesenicah in, ko se rešijo došle vloge in se določi nekaj nagrad in podpor, zaključiti prvomestnik ob 6. uri sejo. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Katol. slov. izobraževalnim društvom! Zadnje dni je razpečala »Slov

kršč. socialna zveza» v Ljubljani vsem društvom, ki so s njo združena, poziv, naj do 25. avgusta pošljejo »Zvezi« poročila o društvenem stanju in letne doneske za l. 1903. V pozivu je tudi povedano, da namerava »Zveza« meseca oktobra izdati za leto 1905 društven kalendarček, v katerem bo poleg drugih zanimivih člankov tudi pregled delovanja vseh društev, ki so v »Zvezi«. Da bo mogoče »Kalendarček« o pravem času dogotoviti, zato lepo prosimo vsa društva, naj nemudoma izpolnijo v ta namen doposlano dopisnico in jo vrnejo. Do sedaj smo prejeli odgovor od sledečih društev: 1. K. s. iz obraževalno društvo Črni vrh nad Idrijo; 2. Kat. del. društvo za Prevalje in okolico; 3. Bralno društvo Spodnja Idrija; 4. Farna knjižnica v Selcih; 5. Strokovno društvo papirnih delavcev v Vevčah; 6. Kat. del. društvo v Mirnu na Goriškem.

Pomorska eskadra v Trstu. Včeraj je dospela v trgovsko luko c. kr. eskadra pod poveljstvom kontreadmirala Julija Ripperja. Ta eskadra je sestavljena iz oklopnih »Habsburg« (admiralska ladja), »Arpad«, »Babenberg«, »Monarch«, »Wien« in »Budapest«, iz križarke »Zenta«, iz torpednih ladij »Meteor«, »Satelit« in »Komet« ter 12 torpedovk. Eskadra ostane baje v našem pristanišču 3 do 4 dni.

Vaje tretjega vojnega zbora. Ta zbor ima sedaj vojaške vaje v sledečih okrajih: Brigadne vaje imata: 11. in 12. pehotna brigada od 10. do 22. avgusta pri Köflachu in Smohorju; 55. in 56. pehotna brigada od 19. do 28. avgusta na planjavi okoli Komna. Vaje pehotnih divizij: 6. pehotna divizija od 29. avgusta do 8. septembra pri Beljaku Feldkirchen-Moosburgu; 28. pehotna divizija od 20. avgusta do 10. septembra na planoti okoli Komna, potem Zagradu Korminu Vrhpolje Gorica; svobodne vaje bo imela: 6. peh. divizija z 22. divizijo deželne brambe dne 9. in 10. septembra pri Celovcu.

Upravna potokov Račeve in Sore v žirovski dolini je zagotovljena. Žirska občina se je pravnomočno zavezala, da bodo udeleženci prispevali 30% k trošku za uravnavo potokov Račeve in Sore. C. kr. deželna vlada pa je te dni naznanila deželnemu odboru, da je ceradnja vlada načrt uravnave odobrila ter obljubila za to podjetje 50% državne podpore.

Dogodki v Brežicah. Iz Brežic se nam poroča: Dogodki ob otvoritvi »Narodnega doma« so pokazali, da naše nemštvo res ne pozna nobenih mej v svoji nadutosti. Najboljša podoba te nemške nadutosti so pa celjski policaji. Ti so krivi vseh neredov. »Heil« je smel vsak vpiti, a »živio« klicati so kar prepovedovali. Hoteli so spraviti nered v sokolski sprevod in so se vsiljevali vanj ter mirne ljudi dražili. Orožniki so se obnašali dostojno, in ni bilo prav nobenega poudara, klicati na pomoč celjsko policijo! Ti policaji so kar z golimi sabljami šli nad »Narodni dom«. Najlepše je bilo slednjič to, da so orožniki morali miriti policaje! Ko teh več ni bilo, pa je bilo vse v redu. Slavnost se je izvršila potem jako sijajno. »Narodni dom« bo pa vedno opominjal Slovence, kako potrebno je, da se organizirajo k najodločnejšemu odporu proti provokatoričnemu nastopanju nemškega nacionalizma. Tudi v Rajhenburgu je prišlo na kolodvoru do demonstracij, ko so se pokazali celjski »varuhi pravice«.

Premeščenje pešpolkov? Goriški laški dnevnik »Il Gazzettino Popolare« pravi, da je izvedel iz dobrih virov, da se je določilo tako premeščenje pešpolkov: Goriški 47. pešpolk bi šel v Trst, iz Trsta 97. v Ljubljano, iz Ljubljane 27. v Gorico. Goriški domobranski bataljon bi šel v Pulj, oni iz Pulja pa v Gorico.

Sumljiva darežljivost. »Südmarka« je dala nemški, kranjski obrtni zvezi, o kateri ustanovitvi v Kočevju smo pred kratkim poročali, podporo 300 K. Kdo pa kaj stori za slovenske male obrtnike?

Z Janč. To ča je po janjskih hribih letos že trikrat pobila. Najhujša je bila 9. t. m. in je nekaterim posestnikom popolnoma uničila jesenske poljske pridelke. Letina bode slaba. — 32 svetopisemskih slik starega in novega zakona je tukajšnji šoli darovalo c. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk. Enake slike

more dobiti vsaka šola, ako šolsko vodstvo potom c. kr. okr. šol. sveta vloži na ministerstvo kratko prošnjo. — T u k a j — šnji organist bode moral v bolnišnico, da mu odrežejo bolno nogo.

V pokoj je šel predsednik okrož. sodišča v Rovinju g. dr. Anton Tušar. Tem povodom je bil odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda.

Gasilska slavnost. Prostovoljno gasilno društvo v Gamelnjah »praznuje 28. t. m. slavnost blagoslovljenja novega gasilnega orodja. Začetek ob 2. uri popoldne v Tacnu. Veselica bo na vrtu g. Stajerca.

Dva slovenska duhovnika bi potrebovali Slovenci v Duluthu v Ameriki. Kdor ima veselje iti med ameriške slovenske rojake, naj se pismeno oglasi na naslov: Josip Košmrlj, Resljeva cesta št. 30, Ljubljana.

Povodenj ustavila promet. S Trbiža se nam poroča: Pri Ukvah na Koroškem se je v terek utrgal oblak. Voda je nanesla na železniško progo z gore toliko zemlje in gramoza, da je bil promet ustavljen. Vlaki imajo zamudo. Treba bo dva ali tri dni, da vse popravijo. Delavci delajo noč in dan. Potniki morajo iti peš 250 metrov daleč, da pridejo čez poškodovano progo do drugega vlaka. Radi tega je vlak proti Dunaju včeraj 17. t. m. zvečer, imel nad eno uro zamude.

Posledica suše. Vsled trajne suše se vkljub zadnjemu dežju lahko trdi, da bo letos zelo slaba letina. In vlada je popolnoma upravičeno postopala, ker je izdala prepoved o izvozu krme. A ne samo, da be pomanjkanje krme, tudi žita ni, zlasti krompirja bodo kmetovalci pridelali malo. Država bo brezpogojno prisiljena, kmetom odpisati znatno davke, saj še tako pride na leto v Avstriji 10.000 kmetov na boben. Da poskušajo judovski kapitalisti izkoristiti sedanjí položaj, je umevno samo ob sebi. Saj te denarne pijavke pijejo kri ubogega ljudstva in množe svoje bogastvo, tudi ako krščansko prebivalstvo strada. Res, da na Dunaju ni več terminske borze, a zato judje tembolj igrajo v Budimpešti, in cene žita in poljskih pridelkov gonijo kvišku. Začetkom julija so znatno poskočile cene žitu na borzi v Budimpešti. Prizadeti so zlasti mlini v Avstriji, ker imajo ogrski mlini nad vse nizke cene na ogrskih železnih, avstrijski mlini morajo plačati na železnih visoke prevozne cene. Brezdvajbeno je, da bo zlasti nižje ljudstvo zaradi letošnje slabe letine zelo trpelo in zato je upravičena zahteva, da država priskoči v pomoč nižjemu ljudstvu in zlasti kmetovalcem!

Petrinov hotel na Bledu je kupil odnati gostilničar gospod Cerne za 28.000 glđ.

Izvanredno debelo tele Janez Oven na Dobravi pri Ljubljani je dobil od mesarja 142 K za dva meseca staro tele. Tehtalo je nad 125 kg.

Iz Kranja. Stoletnico avstrijskega cesarstva so pri nas zelo slovesno praznovali. Med lepo ubranim zvonjenjem, ki je vabilo k cerkveni slovesnosti, se je zbirala na trgu velika množica občinstva, ki je pričakovala večinoma meščansko godbo. V župni cerkvi je bil najprej govor, v katerem je preč gosp. dekan A. Koblar lepo označil Marijo kot posebno zaščitnico naše avstrijske domovine, kar je bilo z ozirom na slavnost seveda prav posebno umestno. Za govorom je sledila velika sv. maša z zahvalno pesmijo. Pri tej cerkveni slovesnosti so bili, kar moramo res pohvalno omeniti, zelo častno zastopani vsi uradi: okr. glavarstvo, županstvo, sodnija, davkarija in gimnazija, dalje obraževalno društvo »Kranj«, veteranci, požarna bramba in že prej omenjena godba. Slovesnost v cerkvi je posebno povzdignilo petje z godbo. Proizvajala se je pod spretnim vodstvom gosp. Mohorja in č. g. Hybáška instrumentalna maša v čast presv. Trojici. Navzoči so se morali čuditi čistim in polnim glasom cerkvenih pevk in pevcev in res preciznemu igranju cerkvenega orkestra. — Umril je v petek posestnik gospod Luka Ekar. Pogreba v nedeljo so se udeležili veteranci, »Slov. bralno društvo« z zastavo, požarna bramba in godba, poleg teh društev pa je bilo še mnogo občinstva vseh slojev, kar jasno priča, da je bil pokojnik obče spoštovan mož. Omeniti je tudi, da je z gosp. Ekarjem umrl prvi veteranec mesta Kranja.

Novice iz Kranjske gore. Leto v i š č a r j i so zasedli večinoma vsa stanovanja v Kranjski gori in Podkorenem; dobi se pa še kak pripraven prostor. Slovenskih domačih družin pogršimo. Kdor more, beži iz mestne sopenice v hladni zrak. Suše nismo tukaj dosti čutili, ker je večkrat dež pomiril in pohladi. Turistov je mnogo, največ Nemcev, nekaj Čehov in malo Slovencev. Postavljenih je pet novih hiš za tuce. — Najslabše poslopje v Kranjski gori je erarična hiša, kjer so c. k. uradi. Ubogi uradniki, ki morajo v takih brlogih, ki so bolj ječam podobni, posedati. Ni čuda, da se je enemu zmešalo in je prebegel v Prienoco, pa ga ni več nazaj. — Kolodvor v Kranjski gori je premajhen. Ako pride le 15 potnikov je čakalnica napolnjena in vsi drugi morajo v dežju

zunaj stati. — F a r n o c e r k v e v prenavljajo v starem gótiškem slogu. — P a i s o postali v Kranjski gori že prava nadloga. Toliko jih leta in tuli podnevi in ponoči po cesti, da se nervozni letoviščarji pritožujejo. Občinski odbor naj vpelje pasji davek. Doneski bodo služili za to, da se še enkrat napravi prepotrebna razvitljava ponoči ker vlada včasih prava egiptovska tema.

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda na Vrhniki priredi v nedeljo, dne 21. avgusta, v prosti rib. vrhniški čitalnici veselico z igro, petjem in godbo, v korist glavne družbe. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 vinarjev.

Umetniška razstava v Belgradu. Na sestanku slov. umetnikov dne 7. avgusta v Ljubljani so bili izvoljeni v jury, ki bode presojeval za jugoslovansko umetn. razstavo v Belgradu namenjena dela vseh onih slov. umetnikov, ki niso člani »Save« ne »Vesne«, sledeči gospodje: slikar Gvidon Birola, um. zgodovinar Ante Gaber, slikar Josip Germ, slikar in učitelj risanja Anton Gvaiz, slikar Rihard Jakopič, prof. in kipar Celestin Mis, arhitekt Vilko Sever, slikar Matej Sternen in slikar Ivan Vapotič. Ako se do 24. t. mes. ne oglasi vsaj petorica sodelujočih umetnikov proti temu, se bo smatral ta odsek kot splošno odobren. Jury bode presojeval dela dné 26. t. m. v Ljubljani. Ako je šest članov odseka prisotnih, je jury sklepčen. Proti odlokom tega odseka ni seveda nobenega priziva. Vsi dopisi, ki se tičejo tega jury - ja, naj se pošiljajo na naslov: »Vesna« v Ljubljani, poste restante.

Slovenske umetnike vabi slovensko um. društvo »Vesna« radi jugoslovanske umetniške razstave v Belgradu na dogovor dne 24. t. m. ob 6. uri zvečer v hotelu »Ilirija« (restavracija) v Ljubljani.

Kdo hoče v Rim? Poročilu z dné 12. avgusta o nameravanem potovanju v Rim meseca oktobra skupno z Dunajčani pristavimo sedaj natančno določene cene: III. razred stane 170 K 80 h, II. razred 255 K 10 h, I. razred 369 K 30 h. Za te denarje se pa dobi: 1. vozni listek od Pontebe na Padovo, Bologno, Loreto, Assisi v Rim in nazaj v Florenco, Mestre (Benetke) Pontebo; 2. Vso hrano in postrežbo, kjer se pomudimo, to je v Padovi, Bologni, Loretu, Assisi in 6 dni v Rimu; nazaj grede v domovino se mora vsak sam preskrbeti; 3. prosti vozovi do kolodvorov na postajah, kjer bomo prenočili in v Assisi; 4. prosti vozovi za ogledovanje Rima in največjih tamošnjih svetišč. Vozni listek iz Ljubljane do Pontebe in nazaj si pa mora vsak sam preskrbeti. Za III. razred stane vozni listek sem in tja okoli 7 K, za II. razred 13 K, za I. razred 20 K. Naznanila in denar naj se pošiljajo č. gosp. kanoniku F e t t i c h - F r a n k h e i m u, Pred škofijo št. 6 v Ljubljani. Zglasiti se je treba zadnji čas do 3. s e p t e m b r a.

Novi ravnatelj mestne realke v Idriji. V predvčerajšnji notici o imenovanju ravnatelja mestne realke v Idriji naj se čita, da je imenovan g. dr. Stanko Beuk.

Umor na cesti. V Trstu je 17. t. m. opoldne na ulici zaxial 43letni zidar Karol Mattioni svojega avaka 45letnega Petra Costantini - ja. Tudi Mattioni je ranjen. Vzrok tega je že staro medesebno sovraštvo.

Požari. Dne 15. t. m. so posestniku Bukalu v Gradcu pri Litiji pogorela gospodarska poslopja. Isti večer so pogorela gospodarska poslopja I. Volkarija v Lanišću pri Smarjeri ter njegovega sosedo Habjana hiša, skedenj in hlev. Skode je do 2500 kron. — V Smohoru na Koroškem so orožniki prijeli dva šolarja, ki sta zažgala kup slame, vsled česar je nastal velik požar. Skodo cenijo na 860.000 kron. — Dne 13. t. m. je zgorela žaga pri graščini turnski. Zgorel je tudi vol v hlevu.

Iz Mengša: Na Veliki Smaren je bila tu prelepa slovesnost. Prevzvišeni je blagoslovil zastavi Marijinih družb. Zastavi sta krásno delo šolskih sester družbe svetega Cirila in Metoda v Trstu. Dekliška ima na trobojnem traku napis »Po Mariji k Jezusu«, mladeniška pa: »Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji.« Mladeniška ima še posebej trobojen trak z napisom »Kat. slov. obraževalno društvo v Mengšu«. Kumovala sta pri zastavah blag gospa Fil. Stembergerjeva, tovarnarjeva soproga in veleposestnik g. Pter Majdič. K slavnosti je privrelo mnogo ljudstva.

Iz Sore se nam piše: »Narod« poroča: »Iz Medvod se nam brzojavlja: Župnik Berce v Sori je bil v nedeljo s kamenjem tolovajsko napaden, a je ostal nepoškodovan.« Čuditi se mora vsakdo, da je »Narod« tako skrben za Janeza Brce, saj hoče vse škofo in duhovnike s papežem vred odpraviti. A Janez Brce je našel milost pri njem. In to je umevno. Tolovajskega napada sploh bilo ni. Ampak Janez Brce je od nedelje na praznik Vnebovzpetja zvečer pozne v noč bil v liberalni gostilni (ljudje so pa čakali na izpoved popoldne!), in ko je v temi kolovratil domov, je zašel med fantine. Če se mu je tu kaj primerilo, ne vemo, saj sam

pravi, da je nepoškodovan. A fantini gotovo niso mogli vedeti, da bo Janez Brce ponoči med nje zašel. So še razne druge stvari, radi katerih je Janez Brce postal ideal liberalcev. V nedeljo je pridigal, da bodo vsi pogubljeni, ki bero »Slovenca« in »Lažljuba«. On nabira denar za pogorele, a ljudje ga pošiljajo rajši županstvu, ker županu Fr. Svoljšaku več zaupajo, kakor pa liberalnemu klerikalcu Janezu Brctu. Kaj naredi Janez Brce? On gre h glavarstvu se pritožiti, in to je tako — klerikalno (!), da prepove županstvu nabirati denar za pogorele! Slavno c. kr. okrajno glavarstvo pa naj bo prepričano, da se dobrodelnost ne da dekretirati, in tudi zaupanje se ne more uradno dati tistemu, ki ga nima. Dalje bi mi želeli, da bi nehali pobalinsko grdi osebni napadi v »Narodu« na osebe, ki niso nikomur nič žalega storile. G. županu Franu Svoljšaku se je tudi primerilo, da so ga poštarica, Janez Brce in njegov nečak napadli ne ravno olikano, ko je uradno služboval, plačujoč vojaško stanarino. Take in enake so zasluge, vsled katerih liberalci tako čislajo Janeza Brce. Mi pa želimo, da bi on ostal vedno pri liberalcih in ne bi delal več nadloge ljudstvu, ki pozna liberalno družbo ter se je ogiblje. Nam je žal, da moramo tako govoriti; a naša potrpežljivost gre vedno bolj h koncu.

Bombe v Trstu? Danes zjutraj so bile razžirjene po Ljubljani govorice, da je neznan zločinec vrgel v Trstu na molu št. IV. bombo. Na molu je bila zbrana velika množica, katera je ogledovala razsvetljavo, prirejeno povodom cesarjevega rojstnega dne. Poprašali smo takoj v Trstu in smo dobili odgovor, da je ta vest neresnična.

Pomiloščenje. Povodom rojstnega dne cesarjevega je bilo pomiloščenih 5 kaznjencev kaznilnice v Gradiški, dva pa one v Kopru.

S Krke nam poročajo: Bolj slovesno kot prejšnja leta sklenili smo letos šolsko leto. Med slovesnim zvonjenjem korakali so šolarji k sv. maši, pri kateri so prav lepo pele učence. V kratkem času jih je prav dobro izuril tukajšnji gospod nadučitelj Ivan Pimel. Občinske volitve so se letos vršile prav mirno. Izvoljeni so katoliško-narodni odborniki. Pritožbe ni bilo nobene. Zato se je v pravem času mogla vršiti volitev župana in svetovalcev. Seglasno je bil izvoljen dosedanji, v prospeh občine modro in previdno delujoči župan g. Janez Zupanc. V znamenje, da mu občani zaupajo, so ga sedaj že tretjič posadili na županski stolec. — Tudi na zadružnem polju smo pričeli ledino orati. Dne 26. junija je začela poslovati posojilnica in hranilnica in je dosedaj v dobrih 6 tednih imela 50.910 kron denarnega prometa.

Javno vprašanje c. kr. deželnemu orožniškemu poveljstvu v Ljubljani. Pred nekim župniščem v ljubljanski okolici je zlikovec porezal cvetico »juko«, last farne cerkve. Župnik zve slučajno o storilcih, o enem se je takoj govorilo in ena priča pri obravnavi je tudi potrdila, da je bližnji gostilničar pri farni cerkvi baje posredno to sprožil. Župnik napravi ovadbo orožništvu s prošnjo, da se stvar preišče. Orožnika sta sicer preiskovala, a kakor običajno v takih slučajih, ničesar ne dognala; pač nekaj: Šla sta osebno h gostilničarju, vso ovadbo pri v a t n o mu razložila, kar je gostilničar sam pripoznal pred sodiščem. Gostilničar vloži tožbo radi žaljenja časti in jo na podlagi uradne ovadbe tudi dobi. Več more poveljstvo c. kr. deželnega orožništva poizvedeti iz kazenske razprave pred c. kr. okr. sodiščem v Ljubljani, dne 17. t. m.

Izseljevanje v Ameriko. Ministrstvo za notranje posle je naznanilo vsem dež. vladam, da Amerikanci strogo izvršujejo zakon proti tujcem. Kdor v Novem Jorku nima vsaj 10 dolarjev gotovine in pa veznega listka za nadaljno vožnjo, tega pošljejo nazaj. Izjeme delajo le s takimi, ki dokažejo, da hočejo k bližnjim sorodnikom v Ameriki.

Nogo si je zlomil č. g. Andrej Z a m a n, župnik v Smarjeri ter bil pripehjan v bolnico v Kundijo.

Velik prijatelj kokošij je neki liberalni Jurij na Notranjskem. Ako kokoš ali pišče le stopi na njegov vrt, že se prične lov; kokoš je ali mrtva ali pa ima polomljeni nogi. Res, da tuje kokoši niso prijetni gosti na vrtu, toda na vrvcih tudi ni mogoče imeti privezanih.

Z Dobrave pri Kropi se nam piše: Finčgarjev »Divji lovec« je tako pristna narodna igra, da se je v kratkem času udomačila na vseh slovenskih odrih. V krepkem gorenjskem slogu je g. pisatelj živo in naravno naslikal prizore iz domačega življenja, ki vzbujajo strah in smeh, srd in sočutje, torej čustva, ki morajo pretresati živce, osvajati poslušavcu srce. To je pristna narodna, kmetska tragedija, ki se vrši pod slamnato streho in v krásnih gorenjskih planinah. Sicer so domači dobravski mladeniči in dekleta pokazali dokaj smelosti, ko so minolo nedeljo uprizorili to igro, ki zahteva spretnih, izvežbanih igralcev. Tem večje pa je bilo presenečenje, ko smo jih

videli na odru. Brez pretiravanja moremo trditi, da so prekosili vse nade. Bli so vsi dvrti Gorenjci v kretnji, govoru in obleki — brez strahu in mrzlice, ki sili pot na čelo novinec na odru. Vsa čast jim! Ku-lise je jako spretno naslikal „Tonček“, ki tudi kot igralec zasluži pohvalo. Igro so včeraj popoldne ponavljali. Čisti dobiček je namenjen za pogorelece.

— **Okrajna cesta skozi Muljavo** je velika nadloga za voznike. Živna veliko trpi po hudih klancih stare ceste. Kakor znano, je že davno potrjen zakon glede preložitve klancev na Muljavi in v Gabrovčecu, potrebni denar je nabran, zemlja tudi od kupljena, potreba preložitve pa že davno dokazana in priznana, ker promet med po-stajo v Zatišini in gorenjo krško dolino je razmeroma jako živahen. Tudi je rujro po-trebno razširjenje ceste na mnogih krajih, ker se dva težka voza le z največjo težavo izogneta drug drugemu. Govoril se pa, da bo-edejo cesto le malo popraviti na raznih mestih, kar pa bi gotovo ne ustresalo pre-bivalstvu ki ima edino to dovozno cesto do postaje v Zatišini.

— **Upokojen duhovnik** želi dobiti mesto domačega ali grajskega duhovnika, oziroma pomočnika v duhovnem pastirstvu v kakem mestu ali trgu. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom »Počivalnik« poste-stante St. Vid nad Ljubljano.

— **Is Ambrusa** se nam poroča: Tri krat smo dobili izdatnega dežja ter potrebne vode. Za našo župno cerkev je g. A. Vodnik v Ljubljani izdelal lepo kamenito obhajilno mizo.

— **Spominska plošča zaslužnima** patromu Ladislavu in Florentinu Hrovat se bode odkrila na angelsko ne-dejlo, dne 4. septembra t. l. Začetek slav-nosti bode ob pol 11 uri dopoldne. Se ne izkazani in objavljeni darovalci so: Prečast. g. P. Bernard Vovk, Brežice, 5 K; pred. g. Janez Marvec, župnik, St. Rupert, 10 K; pred. g. Luka Smolnikar, vikar, Ljubljana, 20 K; brig. gosp. A. Benkovič, farmacevt, Kamnik, 1 K. Do sedaj je nabranih 598 K. Z ozirom na precejšnje stroške se nadaljni darovi s hvaležnostjo sprejemajo. — Od-bor za gori označeno spo-minsko ploščo v Zgor. Tuhinju pri Kamniku.

— **Z nožem ga je sunil.** V nedeljo so popivali vsaki lante v neki gostilni v Ložu. Ko so bili že bolj natrekani so se od-pravili proti domu. Gredeč so se malo spo-prijeli ter jeden drugega klicati na korajžjo. Stvorili sta se dve stranki. Pri prvi stranki je bil France Martinčič doma iz Otoka pri Logatcu poglavar. Ko so se tako malo časa premetavali v zame Martinčič noč ter ga za-sadi svojemu nasprotniku v rebra tako, da je slednji onesveščen oblekal na tleh. Se isti dan so ga morali odpeljati v Lož. Orožniki so Martinčiča aretirali in odpeljali v zapore.

— **V Logatcu** so aretirali delavca Franceta Poženela, doma iz Planine pri Lo-gatcu, kateri je sumljiv, da je okradel svo-jega gospodarja. Ker se je naveličal dela, je začel krasti. Neko noč je pa pobegnil. Ko je prišel gospodar na to, da mu je več stvari zmanjkalo in da sumi delavca Poženela, ki je tudi isto noč zapustil svojega gospo-darja, je ovadil stvar orožnikom. In res se isti dan so orožniki zasačili Poženela, ki se je klatil po logaški okolici. Sumljenec taji, da je kaj ukradel. Izročili so ga c. kr. okr. sodniji v Logatcu.

— **Aretrali** so v Tunjicah pri Kam-niku oženjenega posestnika Janeza Laha, doma iz Tunjic pri Kamniku, kateri je svo-jega soseda Jurja Kosirnika po domače »pri Brusniku« posestnika istotam s sekuro težko ranil po roki. Zavoljo rane je moral Kosir-nik v bolnico. Lah baje ni pri zdravi pa-meti in je tudi božjasten ter je zelo rabiaten, ako ga prime omenjena bolezen. Orožniki so Laha izročili c. kr. okrajni s sodniji v Kamniku.

Ljubljanske novice.

Odbornice podružnice sv. Cirila in Me-toda, šenklaške, frančiškanske, šentjakob-ske in trnovske, najuljudnejše vabijo vse č. članice, da se v obilnem številu udeležijo sv. maši, ki se bodo darovale jutri, v petek 19. t. m., v stolni cerkvi ob 8. uri za dušni pokoj rajne gospe Ane Lah-ove.

Vojaški veteranski kor v Ljubljani na-znanja, da se v proslavo rojstnega dne Nj. Velikanstva cesarja Fran Josipa I. udeleži v nedeljo, dne 21. avgusta t. l. ob 8. uri zjutraj sv. maše v farni cerkvi sv. Jakoba. Zbirališče v korni pisarni ob 7. uri z utraj. Odhod točno ob 8. uri pod sprem-stvom slavne »Društvene godbe«. Ker se ob enem praznuje tudi 100letnica obstoja dednega cesarstva avstrijskega, se korni člani, da kor nastopi z ozirom na to važno slavje dostojno, nujno pozivljejo, naj se polnoštevilno udeležijo proslave. Dne 4. sep-tembra t. l. udeležijo se kor blagoslovljenja zastave »Vojaškega veteranskega društva na ježici«. Zbirališče v korni pisarni ob 1/2.9. uri zjutraj. Odhod točno ob 9. uri.

Hrvaški gasilci v Ljubljani Na potu v Postojno ustavile se je v soboto popoldne

v Ljubljani nekaj hrvaških gasilcev, kojih poveljniki imajo lepe častniške s a b l j e. To je tem čudneje, ko pri nas v Avstriji še veterancem ne dovolijo nositi orožja.

Umrli so: Marija Stuchly, oskrbnikova vdova, stara 80 let; v bolnici: Matija Obres, kolarski pomočnik, star 31 let; Anton Za-bukovec, delavec, 66 let. I. Gardadolnik, pos-kov sin, 1 mes., Karol naka zemlja: Analijsa Pogačnik, blaginčarka, 24 let. S. Petra cesta; Ivana Roš, spravedni-ova žena, 36 let, Cegnarjeve ulice; Ivana Strup, delavčeva žena, 37 let, Krakovski nasip; Marija Pun-garšar, delavka, 23 let; Ciril Japelj, kurja-čev sin, 13 mes.

Nevarnega ponarejalca denarja so pe-liali skozi Ljubljano iz Rake v Budimpeštc. Prenosili so v Ljubljani.

Neusmiljeno trpinčenje živalij. Včeraj so pripeljal 4 Ogrskega v Ljubljano v enem samem železnem vozu 22 volov. Imed teh sta dva poginila in jih je odpeljal konje-derec. Čudno, da v sedanji neznanosti vročini natlačijo po 22 volov v vozove, ko je obi-čajno le po 10 do 12 volov v enem želez-niškem vozu.

Razburjen Anglež. Danes je bil na juž-nem obotvoru doma, siten a tudi šljiv pri-zor. Neki Anglež, potujoč v Belgrad na umetniško razstavo, je hotel sk čiti v brzo-vlak, ko se je ta že začel pomikati. Ker mu železniški uslužbenec ni pustil stopiti v vlak, je prišel po angleško psovati uslužbenca, ki je, ko je storil svojo dolžnost, mirno odšel. Anglež je imel povod, da se je jezil, ker mu je vlak odpeljal vso prtljago a denarjem.

Deželni šolski nadzornik g. Fandišek Levee je nastopil tritedenski dopust. Na domačega ga delnošolski nadzornik g. Fran-čišek Hubad.

V Belgrad namerava iti k zdravniškemu in h kongresu lekarnarjev, kakor tudi na umetniško razstavo več ljubljanskih rodbin, ne vejo pa potrebnih podrobnosti, ker slo-venski pripravljalni odbor igra silno žalost-nega aranžerja. Čas bi že bil priti s pr-mejernim pozivom pred slovensko občinstvo, da bi bilo zastopstvo Slovencev dostojno, treba bi bilo naznaniti vse potrebno in tudi za preskrbo stanovanj je že sedaj skrajni čas, ker se slavnosti v Belemgradu pričn-o že 14. septembra. Upamo, da pri-pravljalni odbor ne bo več dalje spal.

Glas iz občinstva. Pri nekdanjem parnem mlinu na ledini je baraka, kjer perice oba-šajo perilo, za kar morajo plačevati primerno odškodnino. Ponoči pa hodijo tje raznovratni zlikovci. Iz zdravstvenih oziror, pa tudi z ozirom na perice, ki plačujejo za ta prostor, e potrebno, da sl. mestni magistrat napravi ondi red.

Ljubljanski poštni in brzojavni usluž-benci privede povodem rojstnega dne cesarja Franca Josipa I. v nedeljo, dne 21. avg. t. l. ob 11. uri dopoldne po mestu slovesen spre-vod z godbo na čelu in se ob pol 12. uri udeležijo božje službe v mestni cerkvi sv. Ja-koba. Pri maši poje pevski klub c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbenecv.

Stavba hotela »Union« je dograjena. Včeraj so že vibrle z nje slovenske, ce-sarske in mestne zastave. Streha je do po-lovice pokrita. Začeli so že tudi nekoliko cmetavati. Zdaj se prične gradnja velike dvo-rane, ki bo segala čez celo dvorišče počez. Sprejati ob voglu pa prično delati kupolo.

Pri električni železnici v Ljubljani mo-rajo biti čudne razmere, ker se že dolgo časa dujejo razne pritožbe. Tako je minoli torek pri izplačevanju tedenske plače rekel višji kontrolor Lutman štrajkovcem, ki so dobili mani plače, naj gredo po plačo h Go-stinčarju. To se pravi iz ljudi norca delati, mesto da bi jim bil hvaležen in jim pomagal, kakor tudi delavci pomagajo njemu. Si go-spod menda ni pozabil, da mu uslužbenici posojujejo denar, kar ne odgovarja ugledu. Tudi neki Pipp se v pisarni vede napram uslužbencem jako odurno. Dolžnost bi bila vodstva, da tako postopanje z delavci pre-preči, sicer se utegne ljubljansko občinstvo odločno postaviti na stran delavstva ter za-htevat slovensko vodstvo.

Zadruga krojačev še enkrat opczarja na svoj velevažni občni zbor, ki bo prihajajo nedeljo.

Sinočni brzovlak je imel 1/4 ure zamude ker je promet jako velik.

Zabava postreščkov. Naši ljubljanski po-streščki so nad vse »fejst fantje«, ki pa imajo to navado, da nad vse radi potegnejo kakega svojega tovariša. To so storili tudi včeraj. Na južnem kolodvoru so našli listek, katerega je izgubil neki potnik. Potegnili so nekega svojega sotovariša v mestu, da je prišel z vozičkom »auslezat« blago, katero je bilo težko 100 kg. Ko je pa prišel mož po blago, so mu povedali, da je vozni listek od psa, kateri je že pred tremi urami v družbi svojega gospodarja zapustil kolodvor. Postreščki se sedaj smejejo med seboj, češ dobro smo ga potegnili, a »ta potegnen« pa pravi, da je dobro vedel že preje, da ga hočejo »potegniti«, a jim ni hotel kaziti šale.

Nekateri slovenski trgovci v Ljubljani odgovarjajo na slovenske dopise c. kr. uradov nemški. Dotični naj pazijo,

da se to več ne zgodi. Tudi občini Zgornja in Spodnja Saka delati tako.

Književnost in umetnost.

* **Vojska na Daljnem Vzhodu** Vse-bina 5 snopiča: Po prvem poizkusu z »bran-derji«; konec februarja pred Port Artujem; izkrcavanje japonske vojske; Koreja in Ko-rejci; na korejskem dvoru; vojna groza; podmorske mine; Mskarov nastopi; prokla-macija namestnika Aleksejeva. Slike: Rusko-japonsko bojišče; admiral Mskarov; uspen-ska cerkev v Moskvi; ruska baterija na trd-njavi pri Port Arturu; Korejci; korejski ce-sar Yi Hō; korejska dvorna plesalka; vhod v cesarsko palačo v Ščalu; podmorske mine; mine polžene v morje, se razlete.

* **Hrvatska straža.** Uprava tega izvrstnega znanstvenega lista naznava, da 4. in 5. zvezek »Hrvatske Straže« izideta skupno proti koncu meseca septembra. Vzrok je ta, ker so mnogi naročniki med počitni-cami zapustili stalna svoja bivališča, a niso te premembe naznanili upravi lista.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Požari na Ogrskem. Na Ogr-skem je naravil ogenj zadnji čas mnogo škode. V Budzas Ulaku je požar upepelil 60 hiš s stranskimi poslopji. Zrtva plamena je bilo tudi 9 oseb. V Teke-Terebeau je po-gorelo 20 hiš s stranskimi poslopji. V Ki-sucz-Utey gori že od ponedeljka. V po-žunskem komitatu je bilo že 62 požarov. V mestu Cert je pričelo goreti včeraj opolu-dne in do 7. ure zvečer je pogorelo že 72 hiš. Ker primanjkuje vode, se tudi v Kisucz-Uhely požar vedno bolj razširja. Do včeraj je pogorelo 300 hiš s stranskimi poslopji. V ognju se je ponesrečilo tudi 6 oseb. Mnogo prebivalcev mora preživati pod mi-lim nebom. V Gyengyeau je 16. t. m. nastal ogenj, ki je uničil do 500 hiš z gospodarskimi poslopji. Mnogo oseb je poškodovanih. — **Razporna ulica.** V Trstu sta se 17. t. m. na ulici sprla antisemit dr. Dampieri in odgovorni urednik »Gazettina« Eva. V prepri je potegnil dr. Dampieri samokres. Le mimoidočim se je pravočasno posređilo ju pomiriti. — **Kardinal pl. Skrbensky** dunajskim Čehom. Kar-dinal pl. Skrbensky je daroval dunajskim Čehom v cerkvene namene 1000 kron. — **Ruski begunci v Avstriji.** Neki ruski kapitan je prekorščil s 25 vojakov avstrijsko mejo ter dečel v Tarnopol. Tu je dal vsakemu vojaku 20 rubljev, da si naka vijo civilno opravo. vojsko pa odpošljevo na Rusko. Nato je odpotoval proti Lvovu.

Naredno gospodarstvo.

Dalmatinsko vino.

Za Dalmacijo je letošnje leto grozno zaradi suše. Zita in turšice ne bo skoro nič. Trti pa suša ni škodila; vino bo dobro in zdravo, a malo ga bo.

Društva.

(»Delavsko podporno društvo« v Trstu) vabi na obletnico blagoslov-ljenja društvene zastave in 25letnico svojega obstanka z jutranjo in popoldansko slavnostjo dne 21. avgusta. Spored slavnosti: I. Zjutraj ob 7 1/2 uri zberó se udje in odborniki v pro-storih društva, Via Molin piccolo št. 1. Od tod odide godba z društveno zastavo in od-borom na čelu v cerkev sv. Antona novega, kjer jih bodo pričakovali v svečanih oblekah udinje in nadzornice. Točno ob 8. uri začne sv. maša, pri kateri poje iz prijaznosti »Slo-vansko pevsko društvo«. Po sv. maši vrnejo se udje in odbor, spremljevani z godbo, po ulici Caserma v nove društvene prostore ulica Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) pohranit zastavo in potem se razidejo. II. Po-poldne ob 5. uri bode v okrašenem vrtu »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu veselica pri kateri sodeluje iz prijaznosti »Slovansko pevsko društvo«. Spored obsega 16 točk. Med točkami sporeda bo poslovala šaljiva pošta. Svirala bo Wagnerjeva godba. Petje vodi pevovodja g. S. Bartel. Užigali se bodo krasni umetniški ognji. Ustopnina za odrasle 40 stot. (20 nvč.), za otroke 20 stot. (10 nvč.). Odbor se nadeja, da se družabniki in dru-žabnice, kakor tudi prijatelji društva, mnogo-številno slavnosti vdeležijo.

Darovi.

Za Marijanišče:

Povodom cesarjevega rojstnega dne je lekarnar g. G. Piccoli podaril tukajšni deški sirotišnici v Marijanišču 100 K, za kar mu vodstvo izreka svojo najskrenejšo zahvalo, tembolj ker imenovani dobrotnik tudi ves čas brezplačno oskrbuje sirotišnico z zdravili.

Za pogorelece je daroval g. drž. poslanec in dvorni svetnik Suklje 150 K, in sicer po 50 kron za pogorelece v Pod-peči, Retjah in Hujah. — Dalja so daro-vali za pogorelece v Podpeči gospa O'ga Rudeseh v Ortneku 50 K, Anton Spadon

2 K in Antonija Maskio 2 K. — Za pogo-relece v studenčicah so poslali: Župnik Hiersche 40 K župnik Nikolaj Krizaj, 20 K, Ivan Globočnik v Zvezdnikih 40 K, župni urad v Ratefah 10 K, župni urad v Smled-niku 60 10 K, župni v St. Vidu pri Ljub-ljani 43 K, župni urad v Skofji Loki 30 K, župni urad pri Sv. Katarini 12 K, uredni-štvo »Slovenca« 5 K, dr. A. Hierše v Ze-lesnikih 5 K, županstvo v Zvezdnikih po-slalo voz deek.

Županstvo v Medvodah se v imenu po-gorelcev vsem najtopleje zahvaljuje.

Izpred sodišča.

Prva porotnih obravnava za tretje zasedanje v Novem mestu je dosedaj sledeča: 29. avgusta se bodo imeli po § 140 radi uboja zagovarjati Zavodnik An-ton, Skufca Anton, Murn An-ton, Zelnikar Anton in Marko-vič Ivan; 30. avg. Hutter Jožef in Seidnitz A. radi ponarejenja denarja, tatvine in goljufije. Prič je poklicanih 16. Predsedoval bo g. višji deželnosodni svetnik Golia. Dalje Hočev J. Josip radi hu-dodelstva po §§ 127., 131., 138. in 419; Putre Ivan radi hudodelstva proti nrv-nosti po §§ 125. in 126; Moravc France radi hudodelstva goljufije po §§ 197., 199., 200., 203. in radi hudodelstva po § 486. Vršile se bodo pa skoro gotovo še štiri druge obravnave. Zasedanje bo trajalo torej devet dni.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 18. avg. General Steselj je izdal proklamacijo na branitelje Port Arturja, v kateri pravi: Vsak od nas naj pomni svele prisege in naj ima v srce vklesano povelje, da ne zapusti svojega mesta na utrdbah. Po zgledu svojih hrabrih prednikov se ne bomo umaknili sovražniku niti za ped.

Tokio, 18. avgusta. Admiral Togo po-roča, da je v morskimi bitki 10. t. m. izgubil 225 moč.

Čifu, 18. avg. (Kor. urad.) Japonci so pripluli v Golobji zaliv. Od Palinčina, dve milji severno od Port Arturja, napredujejo proti trdnjavi. Prošlo noč so Port Artur bom-bardirali od Golobjega zaliva.

Peterburg, 18. avgusta. Okoli Lja-ojana silno dežuje. Japonci izkušajo narediti železno med Fenvančenom in Ljanšjantu-anom.

18. avgusta Cesar se je sinoči ob 9 uri pripeljal, mesto je bilo razsvetljeno.

Trst, 18. avgusta. Sinoči je bila luka in razne palače sijajno razsvetljene povodom cesarjevega rojstnega dne.

Dunaj, 18. avgusta. (Kor. ur.) Cesar-jev rojstni dan so po vsej državi slovesno praznovali. Iz mnogih krajev se poroča o raz-svetljavah. Mnogo listov slavi ta dan z vzne-šenimi uvodnimi članki.

Clermont-Ferrand, 18. avg. Ko je vladni komisar hotel s silo izgnati uršulinke iz samostana, se je uprlo vse prebivalstvo. Orožništvo se ni upalo nastopiti. Noben klju-čavničar ni hotel odpreti vrat. Komisar je sporočil vladi, da mu ni mogoče povelja iz-polniti.

Ženeva, 18. avg. Ruski revolucionarji so imeli tu shod, na katerem so sklenili, da bodo v kratkem zopet pokazali Rusiji, da njihova stranka še živi.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

	Čas opa- revanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetere.	Nobe	Prijava v m.
17	zveč.	734,8	21,4	sl. szab.	jasno.	
18	7. zjutr.	732,9	16,1	sl. jvzh.	soparno.	0 0
	2. popol.	729,7	31,0	sl. vzsvrh.	del. obl.	
Srednja včerajšnja temperatura 22,1°, norm. 18,7°						

Sprejme se v službo

krojač,

izurjen popolnoma v svoji stroki. Plača od kosa. Kje, pove iz prijaznosti uoravništvo »Slovenca«.

1378 3-1

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po niski cen.

„SLOVENE“

se prodaja
odslej v naslednjih ljubljanskih
tobakarnah ozir. trgovinah:

Bisjak Ivan Bohoričeve ulice 10.
Blaznik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 13.
Brus Maks, Pred škofijo 13.
Češnovar Lovro, Koledv. ulice 33.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Elaner Marija, Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan, Resljeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4.
Omejc Terezija, Karlovska cesta 32.
Pihler Ivana, Kongresn. trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., Mestni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg.
Vesel Andrej, Prešernove ulice 20.
Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Bohinjska Bistrica:

Mio Grobotek, trgovec.

Celovec:

Josip Sowa, prodaja časnikov.

Cerknica:

Ivan Lavrič, (konsumno društvo).

Gorica:

Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.

Hrušica pri Jesenicah:

Katarina Krivc.

Idrija:

Valent. Treven, trg, 102.

Javornik:

Stefan Podpac, trgovec.
Leopold Zoré, trgovec.

Jesenice:

Adela Baloh.

Kamnik:

Fran Subelj, trg., 39.

Kranj:

Karol Florian, knjigotržec.

Leskovec pri Krškem:

Fran Starec, trgovec.

Logatec:

Maks Japelj, trgovec.

Novomesto:

J. Krajec nasl., knjigotržnica.

Postojna:

Helena Orešek, trg. 76.

Radovljica:

Oton Homan, trgovec.

Ribnica:

I. J. Vendelin Stare, trgovec,

Spod. Šiška:

Maks Lavrenčič, trgovec 3.

Stari trg p. Rakeku:

Ivan Turk (konsumno društvo).

Škofjaloka:

Janez Potočnik.

Št. Peter:

Fran Novak.

Trnovo, Notr.:

Davorin Cvetoč (kmetijsko društvo).

Trst:

Antonija vd. Kramar, Rožan št. 8
Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.

Zidan most:

Mary Peterman, kolodvor.

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica
za želodec. 1238 22

Pozor, mizaril!

Radi bolezní razproda se več
vrst različnega mehkega in trdega
lesa, dalje popolnoma novo, pred
tremi meseci naročeno mizarско
orodje za tri delavce.

Oglasiti se je pri Franu Hočevár, mi-
zarskem mojstru v Metliki. 1369 4-3

Želim kupiti
že rabljeno **opravo** za
prodajalno špecerijskega blaga.

Naslov: Franja Sedmak, Vrhov-
čeve ulice 11, v Ljubljani. 1376 3-2

Izurjen gostilničar

se išče za manjši, dobro idočí
hotel. *W W W W W W W W W W*

V najem se da takoj z od-
kupom pohištva. *W W W W*

Pismene ponudbe na uprav-
ništvo „Slovenca“. 1359 3

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150-61

Vedno najnovejši
gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le
pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

S 1. avgustom se preselim na Dunajsko
cesto šte. 20, nasproti kavarni „Europa“,
v Hribarjevo hišo.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Dr. I. Geiger
odpotuje
do 22. avgusta 1904.

18 let star trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z manufaktur-
nim in mešaním blagom, slov. in
nemškega jezika popolnoma vešč,
želi nastopiti službo v večji trgo-
vini v mestu Ljubljana ali drugje.
Oglasila na upravništvo „Slovenca“. 1377 5-2

Za na želodcu bolehaajoče!

Vsem, ki so si vsled prehlajenja ali preobloženja želodca, uživanja slabih ali težko
prebavljivih, prevročih ali premrzlih jedil ali po nerednem načinu življenja nakopali kako
želodčno bolezen, kakor:

želodčni katar, želodčni krč,
želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zažlezenje,

naj bode s tem priporočeno dobro domače sredstvo, katerega izborni učinki so že mnogo
let preizkušeni. To je

Huberta Ullrich-a zeliščino vino.

To zeliščino vino je prirejeno iz izbornih zelišč z dobrim vinom in okrepča
in oživi prebavni organizem človeka. Zeliščino vino odstrani motenja pri
prebavi in pospešuje novo tvorjenje zdrave krvi.

Po pravočasni uporabi zeliščinega vina se želodčne bolezní večinoma že v kalu zatro.
Nikar naj se torej ne zamudi rabiti je. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, zgaga,
napihovanje, slabosti z bljuvanjem, ki se tem močnejše javljajo pri kroničnih (za-
starelih) želodčnih boleznih se mnogokrat odstranijo že po nekaterokratnem pitju.

Zaprtje in njega neprijetne posledice, kakor tesnobe, ščipanje, vtripanje
srca, brezspanje, kakor tudi zstajanje krvi v jetrih, v vranici in pri
hemoroidnih boleznih, se z zeliščnim vinom časih hitro odstranijo. Zeliščino vino odstrani
vsako neprebravnost in odpravi vsled lahkega odvoda nepotrebne tvarine iz želodca in iz čreves.

Medla, blede barva, nedostajanje krvi in oslab-

ljenje so večinoma posledice slabe prebavljajna, redoslojnega snovanja krvi in bo-
lezni na jetrih. Ob nedostajanji apetita, nervozni osiabelosti in razdra-
ženosti in pogostem glavobolu, nočeh brez spanja hrijo mnogokrat take osebe počasi.
Zeliščino vino daje oslabelem življenjski moči nov impulz. Zeliščino vino pomaga
apetit, pospešuje prebavljanje in reditev, oživlja spremembo snovi, pospešuje snovanje krvi,
pomirja razburjene žve in stvarja novo življenjsko veselje. Mnogobrojna priznanja in zahvalna
pisma dokazujejo to

Zeliščino vino se dobiva v steklenicah po gld. 1.50 in 2.— a. v. v lekarnah v Ljub-
ljani, Liti, Kamniku, Škofji Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolmini, Trebnju, Novem mestu,
Ribnici, Kočevju, Metliki, Črnomlju, Postojni, Ajdovščini, Vipavi, Celju, Sežani, Trstu itd.,
kakor tudi po vsem Avstro-Ogrskem po vseh lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Ljubljani po 3 in več steklenice zeliščinega vina po izvirnih
cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Pred ponaredbami se svari. 1040 12-5

Zahteva naj se izrecno

Huberta Ullrich-a zeliščino vino.

Patent
Škrilj-Eternit
Hatschek

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.)

Najboljša streha sedanosti. Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK Najdalekosežneje poroštvo.

Varna pred ognjem in viharji, kljubuje
vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje
poprav, je lahka, lična in ceno.

Vöcklabruck

Dunaj

Budimpešta

Nyerges-Uyfalu

Gor. Avstrijsko. IX/1, Berggasse 11.

Andrassystrasse 33.

Ogrsko.

Spričevala prve vrste.

Zahtevajte vzorce in prospekte.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portlant cementa DOVJE v Trstu, via Geppa 2.

Najboljše vrste laki za kočije.

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko prve ameriške tovarne za lake

Standart Warnisch Works, New York
pri bratih Eberl, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
tovarna za barve, lake in firneže.

Senzacionalni uspehi.